

# DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:  
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérláz)  
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ  
XX. évf. 131. sz. 1943. június 11 péntek

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyed-  
évre 11.— pengő. — Egyes szám ára:  
hétköznapi 16 fillér, vasárnap 30 fillér

## Magyar kötelékek járatlan erdős terepen erős bolsevista bandákat semmisítettek meg

Pantelleriát tovább támadják az angolszások — Ujabb hír Churchill moszkvai útjáról, ahová amerikai és angol katonai vezetők is elkísérnék — Sauckel: A háromhatalmi egyezmény országai 380 millió ember munkájával rendelkeznek — Gayda szembeszáll azzal az agitációs kísérlettel, mely éket akar verni Németország és Olaszország közé

### A német légi erő Jaroszlav szovjet ipari várost bombázta

Pantelleria és Lampedusa, e két földközítengeri kis olasz sziget hős ellenállása kelt leginkább figyelmet a háborús napi események között. Pantelleria ellen az angolszás légi erők szerdán is folytatták támadásait. A sziget légvédelme intenzíven működik, erre mutat, hogy tízenegyes ellenséges bombázógépet lelőttek a sziget felett.

Az NTI jelentése szerint Pantelleria és Lampedusa helyőrségeinek és lakosságának büszke magatartása, amidőn győngy eszközökkel ellenállnak az ellenség minden túlerejének és partraszállási kísérleteinek, némileg sejtetni enged, hogy mi vár az angolokra és amerikaiakra, ha a nagy olasz szigeteket — Sziciliát, vagy Szárdíniát — akarják megtámadni.

Rómában érdekesnek tartják, hogy az angolok óvatos és olasz vélemény szerint lassú taktikájukkal a parányi szigeteket támadták meg, mielőtt a nagy szigetek ostromához fognának, noha itteni vélemény szerint egyelőre az acióktól függetlenül megvárják a nagy szigetek megtámadását is megkísérelhetnék. Ebben a körülményben a földközítengeri háború taktikai elhúzódsát látják, ami teljesen megfelel az angolszások nehézkes vérmérsékletének.

Rómában egyébként biztosra veszik, hogy a két sziget védői a végsőkig védekeznek és önkéntes megadásról nem lehet szó.

Mértékadó olasz körökben kijelentették, hogy az angolok és amerikaiak csak most voltak hajlandók jelentést kiadni a Lampedusa ellen megkísérelt partraszállásról, tehát 48 órával később, de beismerték azt a tényt, hogy az olasz hadsereg alakulatainak együttműködése teljesen megműködött a partraszállási kísérleteket és a megmaradt tengerészeti egységet visszatérésre kényszerítette.

#### GAYDA,

ismert olasz közíró a Giornale d'Italia-ban szembeszáll az ellenes agitációnak azzal a kísérlettel, amely éket akar verni Németország és Olaszország közé, hogy elszigetelje egymástól a két szövetséges népet. Németország és Olaszország azonban teljesen tisztában van azzal

hogy együttműködésük a Földközi tengeri térségben természetes és szükséges.

#### OLASZORSZÁG

a mai időkhöz illő komolysággal ünnepelte meg a háborúba lépésének 3. évfordulóját és a tengerészet ünnepét. Pavolini olasz közíró a „Messagero” csüörtök regeli számában hosszasan méltatja június 10-ike jelentőségét. A háborúba lépés okai helyett — mondotta — inkább azokra az okokra kellene rámutatni, amelyek miatt Olaszország nem maradhatott ki ebből a háborúból. Ezek az okok ismertek. Az elmúlt világháború végén ahelyett, hogy Olaszország problémáit megfontolták volna, Anglia, Amerika és Franciaország elárulták a szövetséges Olaszországot, amely gyarmati és tengeri követeléseit tekintetében ügylőcsik semmit sem nyert. Olaszországot elárulták a békeszerződéskor, ezért ebben a háborúban kereste az igazságot. De meg kell vallani, hogy előzőleg a Népszövetség és a négyhatalmi szerződés terve által akarta elérni a békés megoldást.

Ily módon nem ért el semmit, ezért a fegyverekhez nyult, de ezek a tettei sem voltak olyanok, amelyek megzavarták volna a békét. Pavolini itt áttekintette a keletafrikai és spanyol hadjáratot és Albániának Olaszországgal való egyesítését, majd megállapította, hogy amikor az angolok és franciák megkezdtek Hitler ellen az ellenségeskedéseket, ezekből egy olyan háború született, amelynek hosszú időre el kell döntenie Európa sorsát. Arra, hogy miért választotta Olaszország 1940 június 10-ikét a háborúba lépés időpontjának, Pavolini megállapítja, azért, mert ha előbb lépnek be a háborúba, korai, ha pedig utóbb, az nagyon késő lett volna. A háború jelenlegi szakát illetően arra a megállapításra jutott, hogy a háború minden vonatkozásban sohasem volt olyan közel Olaszországhoz, mint ma. Ami az ellenségnek partraszállási kísérleteit illeti, egy invázió lehetetlen. Hatalmas terhet és nehézséget jelentene ez az ellenség számára — állapítja meg Pavolini.

A Giornale d'Italia-ban Virginio Gayda hosszabb cikket ír az „Olasz háború” címmel.

A következő pontokban foglalta össze Gayda Olaszország helyzetét a második világháború folyamán:

1. Olaszország nem akart háborút. 2. Olaszország számára elkerülhetlenné vált a háborúba való belépés. Franciaországban és Angliában, még inkább Amerikában teljes visszavonulásra talált Hitler békére való felhívása a lengyel háború után. Olaszország két hatalmas erőterjedés közé esett. Ebben a helyzetben Olaszországnak csatlakoznia kellett s meg kellett védenie azt a területet, amely hazája volt. 3. Olaszország Európa és a nemzeti ügyéért küzd szövetségesei oldalán az angolszások és a bolsevizmus elleni harcban a kultúra védelméért és az összes európai népek életformájáért.

Az angolszásoknak az a szándéka, hogy Olaszország erejét megtörjék, nem fog bekövetkezni sohasem — hangoztatja Gayda.

#### NÉMET VÉLEMÉNY

az olasz évfordulón, Olaszország hadhaladásának harmadik évfordulóján berlini politikai körökben rámutatnak Olaszország különleges helyzetére ebben a háborúban. Amidőn Olaszország földközítengeri igényeinek érvényesítésére és a szankciós háborúra emlékezve Németország oldalára állott, a nyugati hatalmak „törődés”-ről beszéltek. Berlinben azonban mindig biztak az olasz impulzusok erejében, amelyen Itália egyesítése óta eleven éltek az olasz népben a jogos életigények kielégítésére. Németországnak ez a bizalma a hajléórok rokonságában behizonyosodott, sokkal inkább, mint Churchill számítása, aki mindig konokul lebecsülte Olaszországot és egyetlen konferencián sem mulasztotta el még a semlegesek előtt sem, hogy ne fejezze ki elkeseredését amlatt, hogy Olaszország egyáltalán hadhaladni merészt. Ebben foglalják össze Berlinben Olaszország helyzetét jelenleg, amikor az olaszok viselik a kontinensre nehezedő angolszás nyomás legnagyobb súlyát.

Amikor Olaszország hadhaladt, még megvolt a földközítengeri francia és angol flotta tárcsén ereje. Az elmúlt években Olaszország a brit világ-  
haduralom fő útőerét eredményesen elzárta és Amerikának is segítségül kellett jönnie, hogy a tengelyt kiszoríthassák Afrikából. Ezzel azonban még mindig nem nyerték vissza a Földközítenger uralmát. Közben a tengelyhatalmak sorsközössége még szilárdabb lett. Olaszország, amely Európa ellenállását reprezentálja a Földközítengeren, tudja, hogy a kontinens egész ereje mögötte áll.

#### A KELETI FRONTON

a szerdai nap általában nyugodtan telt el, mint a német hadi-jelentés közli. Ugyanakkor befejeződött egy nagyobb zabású akció, melyet erős bolsevista bandák ellen folytattak le az arcvonal mögötti területen. Kiemelt a német hadi-jelentés, hogy magyar kötelékek és beosztott csoportok segítségével járatlan erdős terepet zártak körül és megsemmisítették a bolsevista bandákat, miközben 207 raktár és sok fegyver és élelem jutott kezükbe.

A mögöttes területek megtisztítása rendkívül nehéz feladat. Mint egyes leírásokból olvasható, a járatlan orosz erdőségekben még olyan elrejtett bűvölőhelyek, földalatti alagutak vannak, melyekben tíz-tizenöt évvel ezelőtt még orosz ellenforradalmi alakulatok húzódtak meg. Jellemzősül az erdőségek megemlékező bolsevista uralom nyolc éven át nem bírt végezni az ilyen erdei rejtekhelyeken meghúzódó ellenforradalmárokkal. A sors iróniája, hogy most éppen a bolsevista partizánok használják ezeket a bűvölőhelyeket. A magyar katonák azonban szívós és tervszerű tisztogatás során hamarosan elbántak a hátsó vonalak biztonságát veszélyeztető bandákkal.

#### A LÉGI TEVÉKENYSÉG

továbbra is igen élénk a keleti fronton. Mint az Interinf közli, a német légi haderő a Molotov páncélművek ellen intézett támadásai után szerdán harmadik különösen heves támadást indított a jaroszlavi gumigyár ellen, amely az egyik legnagyobb bolsevista gyártelep. A támadás végén az egész 55.000 négyzetméteres gyártelepen hatalmas tüzek dúltak és ezeket a német repülők visszarepülésükkor még több mint 250 km-nyi távolságról is megfigyelhették. A felde-  
rési 5 repülőgép támadásuk több

szovjet nehéz üteg és öt fény-szóróállás esett áldozatul. A német harci repülők a gyújtóbombákon kívül összesen 500 tonna robbanóbombát dobtak le. Tekintettel arra, hogy milyen nagy jelentősége van éppen a Szovjet-Unióban a műgumigyártásnak, e gyártelep elvesztése a bolsevista hadvezetés számára különösen érzékeny csapás.

#### CHURCHILL MOSZKVAI ÚTJA

A finn sajtó értesülése szerint Churchill rövidesen Moszkvába utazik. Meg nem erősített hírek szerint kíséretében lesz Eden külügyminiszter, Brooke brit vezérkari főparancsnok, Marshall amerikai vezérkari főparancsnok, Eisenhower és Wilson tábornok, továbbá több katonai és gazdasági szakértő.

Ez az összeállítás arra mutat, hogy szeretnék „összehangolni” a szövetségesek hadműveletét.

#### A VILÁG NÉPEINEK RÉSZVÉTELE A HADIMUNKÁBAN.

illetve az arány etekintetben a hadviselő felek között igen fontos kérdés. Ezzel kapcsolatban hangzottak el most igen érdekes kijelentések.

Sauckel, a birodalmi munkaszolgálat főmegbízottja Prágában nagyszámú meghívott vendég előtt ismertette az Európáért és Németországot szolgáló teljesítő hadvezetés által irányított munkaszolgálatot.

Sauckel a németországi munkaszolgálat két nagy feladatára mutatott rá, mégpedig a német és európai nemzeteknek a német hadvezetés érdekében való munkába állítására és a munkabérről, a kielégítő élelmezésről a termelő emberek munkaberejéről való igazságos gondoskodásra. Ezután részletesen beszélt arról a kedvező eltolódásról, amely Németország és szövetségesének emberanyaga és az ellenség között állt elő. Ez az arány jelenleg 9:11, míg az első világháború aránya 1:11 volt.

Sauckel ezután összehasonlította Közép-Európa és Japán dolgozó népességének számát és megállapította, hogy a háromhatalmi egyezmény országai 380 milliónyi embernek a munkájával rendelkeznek és ez teljes

**TOKES FOTO**  
MŰVÉSZI KÉPET KÉSZÍT

## FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

számban munkában áll. Ezzel szemben a lengyel ellenségeinek mintegy 536 milliónyi népessége nem zárt emberlaktatók és távolról sem rendelkeznek olyan kifizető emberanyaggal, mint az európai. Ezután rámutatott a belső vonal és a zárt hadigazdálkodás előnyére. Megemlítette a német asszonyok nagyteljesítményű munkaszolgálatát, akik az év kezdete óta milliókra menő számban igen jelentősen hozzájárultak a háborús gazdálkodáshoz. Végül hangsúlyozta, hogy a munkásokat teljes egységben vezetik és dolgoztatják, éppen úgy, mint a katonákat, szerinte ez az alapja annak, hogy a birodalom győzhetetlen maradjon.

Sauekel Krakkóban is beszédelte. Többek között kifejtette: Aki elhiszi az ellenségnek azt az állítását, hogy a háború belátható időn belül Németország ellenfelei javára dől el, annak sejtelve sincs Németország szelleméről. A német hadigazdaság nem a végén tart, hanem csak a kezdetén.

### A KOMINTERN FEL- OSZLATÁSA

A moszkvai rádió jelentése szerint a kommunista internacionálé végrehajtó tanácsának elnöksége elrendelte, hogy június 10-től kezdve foszlók a kommunista internacionálé végrehajtóbizottsága, annak elnöksége és titkársága, valamint az ellenőrzőbizottsága is. A rendelet egy foszlatóbizottság felállításáról intézkedik, ennek tagjai: Dimitroff, Manuilsky, Pick és Erkol.

A jelentés szerint ezeket a határozatokat azért hozták, mivel az érdekelt országokból a kommunista internacionálé egyik szervezete sem tiltakozott a kommunista internacionálé május 15-én az elnökség foszlatására vonatkozó javaslat ellen.

### INVÁZIÓS TERVEK

Anglia moszkvai nagykövete mellé követként John Balfour, az eddigi liszaboni követet neveztek ki. A liszaboni nagykövét ugyanakkor kihallgatáson jelent meg Salazar portugál miniszterelnöknek, akivel egy óra hosszúra tartó tanácskozott. Balfour helyébe Leroy Durbin Hopkinson kerül, aki Casey munkatársa volt, mielőtt ez kairói államminiszter lett. A svájci lapok ezzel a kinevezéssel kapcsolatban megjegyzik, hogy egyik kétségtelen jele annak, amire már a német lapok is hangsúlyozottan rámutattak, hogy tudniillik az angolszászok az elkövetkezendő inváziós kísérletüket, amelyet német vélemény szerint most már kénytelenek megenni, összehangba akarják hozni egy esetleges szovjet támadás időpontjával. Erre vonatkozóan római körök rámutatnak arra a könnyen felfedezhető tényre, hogy az ibériai államok sem maradnak ki a jelek szerint az angolszász támadási tervekből. Erre mutat az,

### Apollo filmszínház

A legmélyebb emberi érzelmek filmje, a  
**K és Ő**  
Az évad legnagyobb sikere. Bulla, Elma, Jávör Pál, Muráti Lili és Sárdy János a főszerepekben.  
Előadások: fél 4, fél 6 és 8 órakor.

hogy az angolszász sajtó hangja az utóbbi időben feltűnően élénkebbé vált Spanyolország irányában, különösen Spanyolország és Marokkó és Tenger problémáit illetően.

### AZ USA MÉG A HÁBORU UTÁN SEM SZEREL LE

Knox amerikai haditengerészeti miniszter szerdán beszédelte az annapolisi tengerészakadémián a tisztjelöltek előtt és beszédében a háború utáni lezárás gondolata ellen foglalt állást. Kijelentette, hogy az Egyesült Államok a háború után nem szerelik le flottájukat. A miniszter többek között ezeket mondta:

— A múlt világháború után az Egyesült Államok 800.000 tonna kitévő hadihajójukat ócskavassá tették abban a csalóka reményben, hogy a leszerelés általános békét és biztonságot jelent. Ma már tudjuk, hogy ez milyen hi-

ba volt. A miniszter a továbbiakban óva intette a tisztjelölteket a túlságos önbizalomtól és az ellenfél lebecsülésétől, mert ez az első lépés a hibák és vereségek felé.

Knox amerikai tengerészeti miniszternek a tengerészeti akadémián a berlini politikai körökben annyiban tartják figyelemreméltónak, hogy Knox ebben félreismérhetetlenül kifejezésre juttatta az Egyesült Államok ama tervét, hogy a háború után nem akarja leszerelni hajóhadát, hanem ellenkezőleg még jobban ki fogja fejleszteni.

A berlini Wilhelmstrassen ezt a nyílt vallomást úgy tekintik, mint újabb jelét az amerikai Egyesült Államok világméretű terveinek. Amerika haditengerészettel túl akarja szárnyalni Angliát, hogy ellenőrzése alá helyezhesse a világ tengereket.

### Német hadijelentés

Erős bolsevista bandák megsemmisítése — Jaroslav hadipari központ bombázása

A német véder5 főparancsnok-sága közli:

A keleti arcvonalon a szerdai nap nyugodtan telt el. A középső arcvonal szakasz mögötti területen befejeződött egy újabb erős bolsevista bandák ellen irányuló vállalkozás.

Magyar kötelek és benschü-  
vált csoportok segítségével jár-  
tunk erős terepet zártak körül és megsemmisítették a bolsevista bandát. 207 raktár, sok fegyver és nagytömegű ellátási cikk jutott kezünkbe.

Könnyű német haditengerészeti járművek elsüllyesztették a kaukázusi partoknál az ellenség utánpótló járműveit, összesen 800 bruttó regisztertonnával. A német léghaderő ismét 16 szállítómaszínát semmisített meg az Azovi tenger keleti partjánál. A finn tengerőrbőlben elsüllyesztett

egy szovjet előőrhajó, és fent eszakon egy ellenséges szállítóhajót gyújtott fel találatával.

Nehéz német harcrepülőgépek kötelek a mára virradó éjszaka-  
kán összpontosított támadást intéztek a Volga felső folyásánál fekvő Jaroslav jelentős szovjet hadipari üzem ellen. A nagykiterjedésű üzemi berendezések hatalmas tüzek keletkeztek.

A Földközi tenger felett vívott légharcokban a német és olasz vadászok 11 ellenséges repülőgépet lőttek le.

Az Atlanti óceánon egy német búvárhajó két óráig tartó harcban eredményesen verte vissza nyolc ellenséges repülőgépet megismételt támadását. Az egyik ellenséges gépet lelőtte, további négy gépet találat ért és visszafordultak. A német búvárnaszád folytatja vállalkozását. (MTI)

### A kubáni harcok mérlege

Berlin, június 10. (MTI): A Német TI. értesülése szerint a bolsevisták eddig négy ízben kísérelték meg egészen eredménytelenül a kubáni német hídfő állás elfoglalását. A harcok első szakasza március végéig tartott és az ellenségnek 111 páncélos elvesztése mellett rengeteg vérvesztést jelentett második szakaszban április 4—17-ig 63 páncélos vesztettek az eredménytelen támadások során, a

harmadik támadási szakasz kemény ellátó harcát április 28—május 10-ig 159 szovjet páncélos megsemmisítésével jártak és a negyedik offenzíva május 26-tól június 8-ig száznál több bolsevista páncélos koei megsemmisítését eredményezte. Az ellenség ember, könnyű- és nehézfegyver vesztesége ugyancsak rendkívül súlyos volt minden esetben. Az elpusztított repülőgépek száma is jelentékeny.

### Olasz hadijelentés

Az angolszászok folytatják Pantelleria ellen a támadásokat

Az olasz főhadiszállás 1111. közleménye: Az ellenség szerdán folytatta támadásait Pantelleria ellen. A sziget felett olasz vadászgépek 6, német vadászrepülőgépek pedig 5 repülőgépet lelőttek.

Többmotoros ellenséges kötelek bombázták Catania környékét s mérsékelt károkon kívül a polgári lakosság körében veszteségeket okoztak. Két négymotoros repülőgép vadász-

gépeink találatát következtében a tengerbe zuhant.

A két legutóbbi nap hadműveleiről négy repülőgépünk nem tért vissza támaszpontjára.

Az olasz főhadiszállás csütörtöki jelentésében említett ellenséges légitámadás következtében a polgári lakosság áldozatainak Catania környékén eddig megállapított száma 41 halott és 90 sebesült. (MTI)

### Lengyel lap a katyni gyilkosságokról

Genf, június 10. (NTI): Londonból jelentik: A „Free Europe” lapban egy lengyel a katyni gyilkossággal kapcsolatban azt írja, feltűnő, hogy a Szovjet, mielőtt a németek ezt a bűneseményt felfedezték az eltűnt lengyel tisztek utáni lengyel érdeklődésekre mindig azt jelentette, hogy ezek a tisztek szabadon élnek, de a

Szovjetunió különféle részeibe költöztek, úgyhogy nem lehet őket megtalálni. Később azután mintegy válaszul a német leleplezésekre, a Szovjet egyszerre csak azt állította, hogy ezeket a lengyel tiszteket a németek 1941 nyarán előrenyomulásuk folyamán Szmolenszk vidékén foglyul ejtették és megölték.

Ezzel kapcsolatban meg kell állapítani — írja ez a lengyel alattvaló a Free Europeban. — hogy a németek a hadifogolytáborban levő lengyel tisztekkel mindig tisztességesen, a hágal egyezménynek megfelelően bántak. A Szovjetunióba került lengyel tisztek tragikus sorsa azonban csupán egy fejezet annak a több mint egymillió lengyelnek a történetében, akiket a bolsevisták a keletlengyelországi bevonulá-

suk után száműztek, vagy hadifogságba vetettek. Ezeket a lengyeleket Oroszország északi részébe és Szibériába munkatáborokba küldték és ott sokan közülük elcsigázva meghaltak. A Szovjet lengyel tisztjelöltek, bírókat, politikusokat, tanítókat és ügyészeket kényszer munkára itélt el azzal az indoklással, hogy „kapitalista állam” szolgálatában állottak. (MTI).

### Rosztovban a bolsevisták keresztrefeszítettek tíz orosz papot

Róma, június 10. A Giornale d'Italia ankarai jelentése arról számol be, hogy Rosztovban a bolsevikiek visszatérésük után 10 orosz papot keresztrefeszítettek, mert a német megszállás alatt istentiszteletet tar-

tottak. A szerencsétlen lelkészek nem menekültek el a városból és így a bolsevisták kezébe kerültek. Vorosilovszkban négy papot a kommunista agyonlőttek hasonló okokból.

### A bolsevizmus európai áldozatai

Lisszabon, június 10. (NTI): A Nansen bizottság statisztikai adatai alapján a „Voz” c. lap a következő összeállítást közli a kommunizmus európai áldozatairól:

Spanyolországban a polgárháború idején a kommunisták 12 püspököt, és 17.500 lelkészt gyilkoltak meg.

Lettorszában allig egy év leforgása alatt 3205 személyt tűntettek el nyomtalanul, 1350 személy kivégzéséről tudunk.

Eszterországban 1148 személyt gyilkoltak le, 60.911 embert deportáltak és hater ezer gyermek vesztette el a szüleit.

Litvániában ezerszázat meggyilkoltak 15 ezer embert kilnoztak halálra és 1941 június 22. napjától 27-ig ötezer személyt végeztek ki, valamint 1941 június 14—21-ig ötvétezer embert hur-

coltak el. A Szovjetunió területén a Cseka 1917-től 1923-ig 1 millió 701.045 kivégzést hajtott végre, közülük 15 püspök volt, 1260 lelkész, 6579 tanár, 8800 orvos, 54.850 tiszt, 240 ezer altiszt, 10.510 rendőrtiszt, 48 ezer esendő, 34.260 szellemi foglalkozást űző egyén, 815 ezer mezőgazda és 192 ezer munkás. Ezekhez a számokhoz kell még azt a kb. 10 millió embert számítani, akik 1922-ben és 1923-ban pusztító éhínségnek estek áldozatul.

Lengyelországban 1.800.000 személyt hurcoltak el Szibériába. — Közülük 1.400.000 nyomtalanul tűnt el. A katyni erdőben 10 ezer tiszteket gyilkoltak le. A portugál lap megállapítása szerint új, ha ezeket a számokat egy európai nép sem feleli el. (MTI).

### Terroristák elfogatása Szófiában

Szófia, június 10. (MTI): A szófia rendőrség újabb sikereket ért el a terroristák ellen folytatott küzdelemben. A csütörtökre virradó éjjel sikerült leleplezni egy összeesküvési fészket egy bérház negyedik emeletén. A rendőrség rajtaütött a már régóta keresett terroristákon és négyet sikerült

elfogni. Gabrovo városban a rendőrség ugyancsak összekülvők nyomára jutott, itt azonban élénk tűzharcra került a sor a rendőrség közegei s a terroristák között. Két merénylő lövöldözés közben életét veszítette, két másikat sikerült élve kézrekeríteni.

### Dramai harc az Atlanti- óceánon repülőgépek és német búvárhajó között

Berlin, június 10. (Interinf) Az Atlanti óceán középső részén dramai harc zajlott le egy angol repülőgépanyahajó repülőgépei és egy német búvárhajó között. Nyolc angol repülőgép támadta két óra hosszat a felmerülő német búvárnaszádot, amelynek sikerült egy brit gépet lelőni és négyet megrongálni. Két repülőgép égő állapotban tűnt el a lathatár mélyén. A német búvárhajó a sikeres, egyenlőtlen harc után folytatta útját. (MTI)

### Átcsoportosítják a brit légi erőt

Bern, június 10. (Bud Tud): Az angol lapok arról számolnak be, hogy a légi haderő nagy részét újabb Németország elleni támadásokra átcsoportosítják és a jövőben valószínűleg amerikai bombázókkal együtt főleg éjszakai bombázásokat fognak végrehajtani.

### A japán vezérkar új főnöke

Tokió, június 10. (NTI) A japán hadügyminisztérium ma a következő személyi változásokról közölt hírt: Itadajoshi Sano altábornagyot a véderő vezérkarának főnökévé nevezték ki, Tadamachi Kuribajasi altábornagyot a Tokió hadosztály parancsnokává nevezték ki. (MTI)

### Az algiri bizottság hatásöre

Amszterdam, június 10. A brit hírszolgálati Iroda közli az algiri francia adó nyilatkozatát a nemzeti felszabadítás bizottságának kormányzat hatásköréről. Az algiriiban megalakult nemzeti felszabadítás bizottsága nem tekint magát kormányának. A beszámoló hivatkozik arra, hogy a bizottság nem gyakorolhatja a kormány törvényes jogkörét, mivel nem a francia nép választotta meg. A nyilatkozat még megjegyzi, külpolitikai téren a bizottságnak nincs joga, hogy Franciaországra néve érvényes szerződéseket kössön.

A Basler Nachrichten londoni tudósító szerint de Gaulle főhadiszállásának összes tagjait felszólította, hogy utazzanak Algiriába. Londonban ugyan Cassin igazságügyi megbízott és de la Vidérlé tábornok marad a főhadiszállás likvidálására. Egyelőre még nem tudják, mi lesz a londoni francia főhadiszállás mintegy ezerfőnyi diplomáciai és katonai vezérkarával. Egyesek azt remélik, hogy mint katonákat alkalmazták őket, másk pedig abban reménykednek, hogy algiri bizottságot ideiglenes francia kormányként ismerik el. Erre az esetre Londonban a hydeparki egykori francia nagykövetség újramegnyitását mérlegelik.

### A lengyel csapatok szerepe

Bern, június 8. Sikorski tábornok látogatásával kapcsolatban, amelyet az Irakban állomásozó lengyel csapatoknál tett, londoni lengyel körökben kijelentik — közli az egyik svájci lap —, hogy Sikorski az Iránban és Irakban levő szövetséges főparancsokkal megbeszélte azt a szerepet, amelyet a lengyel csapatok az ellátóközpon-  
tokban

### Hungária Filmszínház

MA ELŐSZÖR!  
**Igen vagy nem**  
Mulatságos magyar vígjáték.  
Főszereplők:  
Muráti, Páger, Szörényi,  
Jávör, Vaszary, Mály.  
Előadások: 5 és 7 órakor.

### Vígyszínház mozgó

MA ÉS MINDEN NAP  
a szenzációs új magyar  
burleszk-vígjáték:  
**Egy bolond százat csinál**  
Latabár, Rajnay, v. Benkő,  
Mály, Halmay, Egry Mária  
és Hidvéghy Vali a főszerepekben.  
A legújabb előadásokról!

## Dr Bodnár János az egyetem jövő évi rektora

Tegnap délután választották meg a Tisza István-tudományegyetem jövő évi rektorát.

A négy kar rektorválasztói: dr. Kállay Kálmán, dr. Erdős Károly, dr. Soós Béla és dr. Török István a hittudományi karról, dr. Bacsó Jenő, dr. Bozóky Ferenc, dr. Sztéhló Zoltán és dr. Flachbarth Ernő a jogtudományi karról, dr. Jeney Endre, dr. Went István, dr. Borsos-Nachtinébel Ödön és dr. Csilléry Andor az orvostudományi karról és dr. Tankó Béla, dr. Fest Sándor, dr. Szabó Árpád és dr. Márton Béla a bölcsészettudományi karról dr. Haendel Vilmos rektor elnöklésével tartott zárt ülésen dr. Bodnár Jánost, az orvosi vegytan nyilvános rendes tanárát, az orvosi vegytani intézet igazgatóját választották meg az egyetem jövő tanévi rektorává.

Dr. Bodnár János 1888-ban született Nagyváradon. A kolozsvári egyetemen végezte tanulmányait, ahol 1911-ben kémiai bölcsészdoktorátust szerzett. 1912-ben a kolozsvári egyetem vegyész-növendéke,

majd a kolozsvári vegykerületi állomáson dolgozik. Később a kolozsvári növényélettani és kórtani állomáson működik, mint királyi fővegyész. 1916-ban magántanárrá habitálják a biokémia tárgyköréből. 1919-től 1923-ig a Szegedre költözött Ferenc József-tudományegyetemen helyettes tanár. A debreceni egyetem orvostudományi karára 1923 augusztus 18-án nevezik ki az orvosi vegytan nyilvános rendes tanárává. Az orvostudományi karnak három éven át volt dékánja 1930-tól 1933-ig, 1933-tól 1938-ig pródékan volt. Dr. Bodnár János a Magyar Tudományos Akadémia matematika-természettudományi osztályának levelező tagja.

Dr. Bodnár János egyénisége és képességei láttán jogos a remény, hogy a debreceni egyetem rektorsága alatt elődeihöz méltóan vezetni s fejleszteni fogja.

## Mezőgazdasági főiskolai tanári kinevezések a főiskolai rangra jutott pallagi Gazdasági Akadémián

A Kormányzó Úr a földművelésügyi miniszter előterjesztésére a felsőfokú gazdasági szakoktatás tanári létszámában a debreceni m. kir. Gazdasági Akadémián dr. Gulyás Antal igazgatót, egyetemi m. tanárt, a mezőgazdasági növénykórtani tanszékre, dr. Sarkadi-Kesztyűs Lajos gazd. akad. rendes tanárt a mezőgazdasági üzemtani tanszékre, dr. Arany Sándor gazd. akad. rendes tanár, egyetemi c. rk. tanárt a mezőgazdasági kémiai tanszékre és dr. Csukás Zoltán gazd. akad. r. tanár egyetemi m. tanárt az állattenyésztési tanszék mezőgazdasági főiskolai ny. r. tanárokká kinevezte.

A pallagi Gazdasági Akadémia, mint ismeretes, már az elmúlt, 1942-43. tanévben az első előfolyamban már mint mező-

gazdasági főiskola működött. Azok a hallgatók, akik az elmúlt évben kezdtek tanulmányaikat, már nem három évet hallgatnak az akadémián, hanem a mezőgazdasági főiskolai törvény bevezetése óta két évet hallgatnak a főiskolán. A törvény szerinti ugyan a pallagi és a keszthelyi gazdasági akadémiák csak fokozatosan haladhatnak a teljes főiskolai jelleg felé s csak 1945-46-ban nyerik azt el teljesen.

A mezőgazdasági főiskolává alakulással kapcsolatos a négy kitűnő professzor mezőgazdasági főiskolai nyilvános rendes tanárrá való kinevezése. A kinevezéssel a négy professzor az egyetemi tanári státusba kerül, a gazdasági akadémián töltött szolgálati idejük beszámításával.

## A bolgár cár kihallgatásának fogadta Thuránszky Lászlót

Magyar újságírók bolgár kitüntetésé

Szofia, június 10. A magyar újságírók szofiai tartózkodása utolsó napján délelőtt Serafimov meghatalmazott miniszter, sajtófőnök vendégei voltak. Az ebéd alkalmával Zimmer Ferenc, a Magyar Távirati Iroda főszerkesztője mondott köszönetet az egész magyar újságírócsoporthoz, nevében a bolgárok hatnapos szíves vendéglátásáért. A beszédre Danev Vladimir, a bolgár távirati iroda főszerkesztője válaszolt, őszint istenhozzádot mondva a magyar újságíróknak.

A délutáni programjának kiemelkedő pontja az volt, hogy Boris cár kihallgatásán fogadta Thuránszky Lászlót, a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetőjét. Azután Serafimov sajtófőnök átnyújtotta a bolgár érdemrendeket, amelyekkel Boris cár ötévese a magyar újságírókat kitüntette. A Szent Alexander Rend II. osztályát kaptak: vitéz Thuránszky László és Tórs Tibor, a polgári érdemrend II. osztályát Kolosváry Borcsa Mihály, a Szent Alexander Rend III. osztályát Zilahy-Sebess Jenő és Zimmer Ferenc, a polgári érdemrend III. osztályát Tóth László, gróf Desseffy Gyula, Goldschmidt György, Rátkay Kál-

mán és Zathureczky Gyula. A polgári érdemrend IV. osztályát Darvas János, Lovik Károly, Szerelemhegyi Ervin, Tolly Jenő és Gondi Ferenc.

Jangerth-Arnóthy Mihály követ ünnepi fogadást rendezett a magyar újságírók tiszteletére. A vendégek vonata este hagyta el Szofiót.

## A Kormányzó Úr államfői zászlószalagot adományozott a kárpátaljai 1. honvéd hegyi tüzérszotálnak

A Kormányzó Úr Öfömlétsége a következő legfelsőbb elhatározást bocsátotta ki:

„Emlékezésül a Szovjet elleni harcokban végrehajtott kimagasló és vitéz magatartásra, a magyar királyi kárpátaljai 1. honvéd hegyi tüzérszotálnak államfői csapatzászló szalagomat adományozom.

Horthy sk.”

— Lezuhant repülőgépe. Mexikóból jelentik: Egy Panama felé haladó három északamerikai repülőgépből álló kötelékből az egyik gép Veracruz mellett a tengerbe zuhant. Az úgynevezett repülőgéperőd személyzete azonban meghalt. A másik gép elvezett és még nem találták meg. A harmadik gép folytatta útját.

## A kenyérváltójegyet a pékek és üzletek beváltani kötelesek

Egyik olvasónk kérdést intézett hozzánk, köteles-e a kenyérváltó jegyet beváltani, illetve ezért kenyeret kiszolgáltatni.

A közéleti ügyosztálytól nyert fevilágosítás szerint a közellátásügyi miniszter módosította a korábbi rendeletét és most úgy intézkedett, hogy

1943 június 1-től szeptember 30-ig az országban bárhol kiadott kenyérváltójegyre az egész ország területén lehet a sütőüzemekben és kenyérváltóüzletekben kenyeret vásárolni.

A miniszteri rendelet a hivatalos lapban is megjelent, így tehát a rendelkezéshez mindenki alkalmazkodni köteles.

## Három halálos ítéletet hozott a budapesti statáriális bíróság

Két férfit és egy nőt ítélték halálra utcai rablótámadások miatt

A budapesti törvényszék statáriális bírósága tegnap összeült, hogy ítélezze Kapás Teréz, Farkas Pétert és Preisler Ferencet bűnösnek mondta ki a vádbeli eseményekben és ezért halálra ítélte őket. A fiatalokurú leány tizévi feygházbüntetést kapott.

— Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs — állapította meg az elnök —, legfeljebb kegyelmi kérvénnyel élhetnek. Kivának kegyelmet kérni? — fordult ismét a vádlottakhoz. Kapás Teréz hangosan zokogva, kezét az ég felé tárva könyörgött kegyelemért.

— Kegyelmezzék meg, tekintetes bíróság — zokogta —, családos vagyok, három éves kisfiam van...

Kegyelmet kért Farkas és Preisler is. A bíróság ezután kegyelmi tanácsa alakult át. A legutóbbi statáriális rendelkezések életbe lépése óta a mai tárgyalás az első olyan statáriális tárgyalás, amelynek vádlottjai közt nők is voltak.

## Hatévire ítélték, mert a kommunizmus idején két embert agyonlővetett

Esztergom területén Csizsai László könyvtáros a kommunizmus idején két embert agyonlővetett, mert a kommunizmus idején két embert agyonlővetett, mert a kommunizmus idején két embert agyonlővetett.

D. Janos és Berinczei Aladár forradalmi törvényszék elé került és mindkettőjüköt kötelelték halálra ítélték. Az ítéletet egy tengerészkielentmény végrehajtotta.

A kommun után megindult a bünyvdi eljárás, de Csizsai csak eek malva tudtak elfogni Besztercén. A pestvidéki törvényszék 12 évi fegyháza ítélt. Az ítéltábla Csizsai bűnösnek mondta ki mint bűnégetet és ezért hat évre ítélt. Az ítélet nem jogerős.

## A magyar tanítók

néhány nap múlva megkezdik nyári szünetüket, mert hazabocsátották, illetve visszaadták pár hónapra az iskolaköteles gyermekeket a szülőknek. Feladatukat ebben az iskolai évben is kiválóan oldották meg. Sok ezer gyermek tett arról bizonyosat, hogy mennyit tanultak, de arról is, hogy nevelték őket. A magyar tanító nemcsak ismeretek halmazával gazdagítja a tanuló lelki világát, hanem neveli is őket, ami a nehezebb feladat.

Sok szüle örül annak, hogy gyermeke tud, de nem akarja szívesen venni, ha gyermekének nevelését is átveszi a hivatott tanító! Erre pedig nagy szükség van a nemzetnek, az egyháznak, hogy a gyermekek olyan nevelésben részesüljenek, melynek hatása alatt válnak később a szolgálat talán nehez és mégis gyönyörűséges igáját.

Több összefoglaló órán, vizsgán vettem részt s mindenütt ama jóleső érzés töltötte meg lelkemet, annyi sok küzdelemnek milyen áldott gyümölcsei láthatók a magyar gyermekek-nél, akik tanultak a tanítóktól.

felgyelmeztséget, tisztaságot. A küzdelem mellett hitet. E munkáért nem kér a magyar tanító hírnevet, emberi dicsőséget, de azt igen, hogy munkáját elsősorban a szülők és a társadalom elismeréssel tudomásul vegye. A tanító számára nincs elkészítve az a létra, amelyen címben fokról fokra emelkedhetik. A legfiatalabb évektől a vésőség tanító úr, vagy bácsi marad és hordozója annak a sok megbízásnak, amellyel megrakják vállait. Eppen azért, mert a tanító valóban egyik ütőere, tehát az élet fenntartója nemzeti létünknek, megérdemlik, hogy a társadalom részéről szívesen fogadják munkájukat, ne azt lássák csupán, hogy vakációjuk lesz, hanem, hogy ezt megérdemlik és töltsék el nyugodtan, erőt gyűjtve a következő iskolai évre.

Arról sem feledkezhetünk, hogy tanítóink alaposan kivesszik részüket a honvédelemből is, mert testi egészségük és lelki készségük erre kiválóképpen alkalmassá teszi őket. És vajjon ki tudná a gyermekeket jobban hazafias szellemben nevelni, ha nem ők, akiknek kezében ott leng a felemelt magyar zászló,



Lide marad...

aki megelőzi a fájdalmakat. A szenvedés öregít. Fájdalmak, rossz közérzet ellen használ a

Pyramidon TABLETTA

várva a kitűzését azokra a hátravonalakra, amelyeken ott lengett századok az.

Ismerve a tanító munkáját, ismerve sok tanító egyéniségét mint szülő és barát azt kívánom, hogy szünidejüket úgy töltsék el, amelyben a pihenés mellett, megtapasztalhatják, hogy ők részünkről minden elismerést megérdemelnek. (si)

## Időszerű kislexikon

CSUNGKING neve gyakran szerepel a lapok külpolitikai hasábjain a távolkeleti eseményekről szóló hírekben. Csungking a szövetséges hatalmak oldalán álló Kína fővárosa, székhelye Csang-kaisze kormányának. A Szeccsun tartomány legfontosabb helye, Nyugat-Kína legnagyobb kereskedő városa. A Jangcse folyó partján fekvő város, lakosságának hatszáz ezerezeren felül van a lélekszáma. Légyonban mintegy ezerötven kilométer távolságban van Sanghajtól, Erdekességként jegyezzük meg, hogy Csungking valószínűleg az egyetlen főváros a világon, amelynek sem saját pályaudvara, sem villamosa nincs. De még csak nem is csatornázták eddig.

## A gazdasági szervezetek együttműködése a nemzetvédelmi propaganda miniszterrel

Budapest június 10. Antal István nemzetvédelmi propaganda miniszter szedán délután értekezletre hívta össze a legnagyobb gazdasági érdekképviseleti s gazdasági szervezetek vidéki kerületi és körzetvezetőit.

Antal miniszter tájékoztatta az értekezlet képviselőit az általa kifejtett nemzetvédelmi munka gazdaságpolitikai célkitűzéseiről és ismertetve azokat a terveket, amelyek útján intézményes együttműködést ohajt kiépíteni a gazdasági szervezetek és érdekképviseletek, valamint az általa kifejtett tájékoztató és felvilágosító tervek között.

A miniszter előadása után az érdekképviseletek vezetői szóval fejezték ki, hogy az említett gazdasági érdekképviseletek között az abban leendő észrevételeiket és közreműködésüket készséggel ajánlották fel a miniszternek. Elhatározták azt, hogy az említett gazdasági érdekképviseletek között az értekezleteken tárgyalják meg mindazokat a kérdéseket, amelyek a széles közvélemény megfelelő gazdaságpolitikai tájékoztatása szempontjából szükségesek.

### Házi hangverseny a Zenedében

Tegnap délután félhat órakor házi hangversenyt tartott a városi zenekola az intézet hangversenytermében főleg az alsóbb osztályos növendékekkel. Kedves és megkapó volt a bemutatkozó növendékek lelkes és ambiciózus játékossága. Örömmel vettük az utánpótlás kedves seregét és hisszük, hogy sokan közülük szép zenei karrier letéteményesek.

A házi hangverseny szereplői: Szabó István, Tóth Edit, Szilágyi Andrea, Nagy János, Kovács Á., Emődi Piroska, Neumann Marianna, Weiser Albina, Krasznai Nóra, Haga Mária, Pásztor Mária, Szathmáry Magdolna, Bartha Magdolna, Varga Erzsébet, Lénárd Agnes, Lénárd András, Demény Péter, Wieser Kató, Török Magdolna, Lókody Eszter, Márkus István Gyarmathy Kálmán, Szathmáry Sándor, Szele Margit, Sóvágó Éva, Kerékgyártó Ilona voltak. A közönség sokat tapsolt a szereplőknek, akik meg is érdemlik munkájuk után az elismerést.

### Papp Judit sikeres vizsgálata a Zene-művészeti Főiskolán

Mint értesülünk, Papp Ferenc tanügyi főtanácsos leánya, Papp Judit az Országos Liszt Ferenc zene-művészeti főiskolán igen szép eredménnyel tett vizsgálatot az ének-tanszakon.

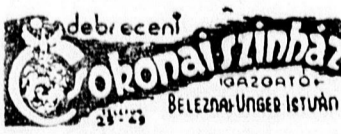
Több alkalommal volt már módunkban felfigyelni Papp Judit igen értékes tehetségére. Szép és nemesen kulturális hangja a legszebb reményekre jogosít s most, hogy vizsgálata alkalmával a legilletékesebb fórum is kivételesen ismeri el tudását és felkészültségét, igaz örömiünkre szolgál.

### Új tárgyalás a Shvoy-ügyben

A Kúria dr. Török Géza elnökletével a tegnapi napra tűzte ki annak a bűnügynek a főtárgyalását, amelynek vádlottja vitéz Shvoy Kálmán volt országgyűlési képviselő volt.

A bűnvádi eljárás Shvoy ellen hamis vád vétsége, továbbá Tukats Sándor szegedi főispán és dr. Széchenyi István, szegedi királyi közjegyző sérelmére elkövetett, felhatalmazásra hivatalból üldözendő rágalmazás vétsége címén indult meg.

A tárgyalás megnyitása után dr. Tóth István kúriai bíró részletesen ismertette a bűnper bizonyítási anyagát, majd felolvasták a törvényszék és a tábla ítéleteit. Dr. Kúria főlegkor hirdett ítéletet, amely szerint az alsófokú ítéletet megsemmisítette. Elrendelte, hogy a tábla a védelem által kért újabb bizonyítást fogadatosítsa és ennek megtörténte után új főtárgyalást tartson.



### SZÍNHÁZI MŰSOR:

Pénteken este: Nincs előadás.  
Szombaton este: Patyolatkisasszony, Operettbemutató.  
Vasárnap délután és este: Patyolatkisasszony.  
Hétfőn délután és este: Patyolatkisasszony.

### Csokonai Színház

## Pénteken nincs előadás

SZOMBATON  
szenzációs pünkösdi operett-  
bemutató:

### Patyolatkisasszony

LANTOS ICA  
és Ifj. LATABAR ÁRPÁD  
vendégfelvételeivel.

## Magyar ember találta fel a gázálarcot

Ma, a háború negyedik évében, több szó esik a gázháborúról, mint valaha. De arról senki sem tesz említést, hogy a gázháború elleni védekezés módját — magyar ember találta fel.

A budai vár nyugati oldalán a sokemeletes hegyfal tetején, ott áll a legújabb évek egyik legnagyobb méretű magyar alkotása: a Magyar Hadimúzeum. A múzeum előtt Görgey ercszobor áll. Bent, a múzeum épületében pedig — éppen Görgey unokaöccse, Görgey Aladár múzeumi könyvtáros fogadja és vezeti az érdeklődőt.

A múzeum igen nagy. Több emeleten óriási, zsúfolásig megpakott termek beszélnek arról, micsoda nagyhatalmak ellen kellett védelmeznünk ezereven át függetlenségünket és szabadságunkat.

Az egyik teremben hatalmas fehér márványszobor állítja meg a szemlélőt. Egyenruhás férfit ábrázol, Napoleon-korabeli magyar katonai egyenruhában. Az arc első látásra felismerően hasonlít Gombos Gyula arcához. Ugyanaz a domború homlok, kevéssé haj, mely a fülekkel sortízen felkunkorodik, ugyanaz az erős áll és felfelé ívelt szemöldök.

— Ki ez a férfi?  
— Kőszegi Mártony Károly, a gázálarc magyar feltalálója! — hangzik a válasz.

Eppen Görgey Arthur unokaöccse, a múzeumi főkönyvtáros írta meg történetét. Azonkívül Vajda Pál és Janicsek dr. tártak fel ennek az elfelejtett magyarnak hiteles adatait.

— Kezdjük talán ott, hogy 1783-ban Sopronban, egy közepes módon élő magyar nemesi családban, a Kőszegről eredő Mártonyak családjában fiú született, akit Károly névre kereszteltek. A fiúból katona lett és mint főhadnagy került Bécsbe.

Ezekben az időkben még nem volt gáz és nem volt gázháború. — Kérdezheti az olvasó — tehát hogy is találhatta fel Mártony Károly akkoriban a gázálarcot?

Pedig, hát mégis úgy van. A régi háborúk — ebben sokban hasonlítanak még a mai hadviselésre is — a várviszáson fordultak, vagy buktak meg. A várakat pedig jóformán épp úgy vívták, mint ma. A roham utászok a tüzérségi előkészület után benyomultak a bunkerekbe, aknákba, kisebb nagyobb erődítményekbe és azokat belülről igyekeztek szétzúzni. Így az tán szabaddá vált az út a várba.

Eppen Mártony Károly idejében, a napoleoni háborúk korában állott ellen és uralkodott Olaszországon a híres mantuai várnegyszög, amelyet egész hadsereg nem tudtak bevenni.

A felrobbant aknáknak keletkezett gázok és löporfüst leküzdése adta az ötletet Mártony Károlynak, akkor még fiatal utászfőhadnagynak, a gáz ellen védő alarc feltalálására. 1827-ben — az egész katonai világ akkoriban már ezen a feladaton kísérletezett — a nagy bécsi löpőpróbán Hausner ezredes és Keresztury főhadnagy szörnyethaltak az első gázalarc-kísérletnél. Ekkor állott elő Mártony találmányával. Ez a találmány tökéletesen úgy néz ki, mint a mai gázálarc. Kecskéből, a fejre erősíthető szoros fejdőből áll. Viselője hátán sürített levegőjű, nagy tartály van felerősítve, amelyből vékony csövön át áramlik a friss levegő a fej előtt lévő nyílásba. A levegő szipoló hangot ad, és ha nem elég levegő áramlik a szájba, a szipoló hang elmaradása azonnal figyelmezteti a veszélyre a gázálarc viselőjét.

1828-ban próbálták ki Mártony találmányát. A találmány

igen jónak bizonyult, a bécsi vezérkar és maga János főherceg jelenlétében 31 percig tudott a két lény a löporfüsttel tele aknában tartózkodni és lélekzen. Nemsokára megjelent Mártony nagy könyve is találmányának leírásával és rövidesen nemcsak az osztrák, de még a francia hadsereg is alkalmazta a Mártony-féle találmányt.

A tehetséges, fiatal műszaki tisztből nemsokára ezredes lett, utóbb még a tábornoki rangot is elérte és a régi monarchiában világ egyik közbecsülésben álló tudósa lett. A Magyar Tudományos Akadémia is megválasztotta tagjává. V. Ferdinánd a Lipót renddel tüntette ki. — Élete mégis csodálatos tragikumba torkolt bele.

## Olasz katonaművészek kiállítása Budapesten

Budapest, június 10. Csütörtökön délelőtt Kállay Miklós miniszterelnök részvételével ünnepélyes keretek között nyílt meg a Műcsarnokban az olasz hadbavonult művészek műveiből rendezett kiállítás. Megjelent a kiállításon József királyi főherceg. Színiyei Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter és Antal István propagandaminiszter, valamint vitéz Szombathelyi Ferenc vezérrezredes, a honvéde vezérkar főnöke.

A megnyitó ünnepség a kiállítás első termében zajlott le, ahol Morera Antonio örnagy mondott hosszabb beszédet. Beszéde befejeztével kiemelte, hogy az olasz katonaművészek Horthy Miklósban azt az élő szimbólumot látják, amely körül Magyarország újra megtalálta fajtájának jellegzetességét, lendületét, nemzeti

meltsósgát és az élethez való akaratát, amelyre a nagyműt eredményei predesztináltak.

A megjelent előkelő közönség sorában ott volt Tasnády Nagy András, a Haz elnöke, Barczy István miniszterelnökségi államtitkár, Ulein Reviczky Antal rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter s a Budapestben akreditált diplomáciai testület számos tagja.

Amúgy budapesti olasz követ megköszönte Kállay Miklós miniszterelnöknek, hogy az olasz művészeti kiállítás budapesti bemutatójának gondolatát magáévá tette.

A honvédelmi miniszter nevében Ruszticzay Rüdiger Imre altábornagy, a miniszter állandó helyettese mondott megnyitó beszédet.

A napokban fejeződött be Stockholmban a csillagászok nemzetközi konferenciája.

A megbeszélések a világ végének időpontjáról és körülményeiről folytak legnagyobb része. A komoly tudósok szenvedélyes vitákba merültek, hogy elfogadjassák egymással a földi élet megszüntével kapcsolatos elméleteiket. Végeredményképpen sem az időpontban, sem pedig a végpusztulás körülményeiben nem tudtak megegyezni, egyesek húszmillió évben határozták meg a Földnek és népének hátralevő élettartamát, mások pedig még tovább mentek. A komoly tudósok legnagyobb része húszmillió és kilencvenmillió év között állapította meg a földgolyó pusztulását.

## A csillagászok szerint húszmillió év mu. va lesz vége a világnak

Stockholmban tartották a csillagászok nemzetközi konferenciáját

Erdekesek azok a megállapítások is, amelyek szerint az egyes csillagászok a világ végének körülményeit határozzák meg. Voltak, akik úgy képzelték, hogy a Nap egy pillanatban csak szétrobban, mint egy gránát, a szétrepülő darabok hat-ezer kilométeres másodpercenkénti sebességgel robognak majd a Föld felé 45 ezer fokos hőfok fejlesztve és a robbanás pillanatától számítva öt óra alatt érnek a földre, amikor is elpusztítanak minden szerves életet.

A tudósok nagyobb része azonban egyszerű közlekedési szerencsétlenségként, képzeli el a világ végét. A Nap és a bolygói húszkilométeres másodpercenkénti sebességgel haladnak a Herkules csillagkép felé. Mikor közvetlen érintkezésbe kerülnek, vagyis az égi úton összetalálnak, minden égitesten, — már amelyiken van, — elpusztul az élet.

## Jó eredménnyel végződött az Egyetemi Egyházzársz szabó-varró tanfolyama

A debreceni Egyetemi Egyházzársz nőszövetsége által rendezett második szabó-varrótanfolyamnak csütörtökön délután volt a záróvizsgálata. A vizsgát a nőszövetség elnöknője, Makkai Sándorné nyitotta meg, majd a tanfolyam hallgatói tettek tanúságot tudásukról.

Az Egyetemi Egyházzársz nőszövetsége Mátyás Imréné kezdeményezésére rendezte meg ezt a második tanfolyamot, az úgynevezett munkakörök keretében. A népművelési bizottság Seress Ferencné közimunkatanárnőt küldte ki a tanfolyam levezetésére. A tanfolyam vezetői összekötői tük a kellemest a hasznossá: mikor a nőszövetség kiharadt ruhaanyagait a hadbavonult hozzátartozói részére a tanfolyamra járókkal megvarratták. Így nemcsak tanultak, de jólelkőséget is gyakoroltak. A tanfolyam növendékei a záróvizsgán nagy haladásról tettek tanúságot s tudásukkal a tanfolyam vezetőinek, Seress Ferencnének lelkiismeretes és eredményes munkáját dicsérték.

A tanfolyamon a következők vettek részt: Maday Eszter, Borács Ferencné, Lackner Józsefné, Nagy Jolán, Krizsik Imréné, Szabó Dezsőné, Farkas Ignácné, Mátyás Imréné, Kató Éva, Tarjáni Irén, Afonyi Zoltánné, Murvai Erzsébet, Molnár Lajosné, Samarjay Jánosné, Csiba Zsuzsánna, Bakonyi Elvira, Molnár Sándorné, Tarr Irma, Sárközy Józsefné, Karakoczi Margit, Falvay Klára, Kozma Irén, Kozma

Etel, Kazinczy Mihályné.

A vízszáraz vezetővel Szerecs László lelkipásztor köszönte meg a tanfolyam vezetőjének a fáradságot és kitartást, mellyel növendékeit oktatta, a tanfolyam résztvevőinek a szorgalmat, mellyel az órákat látogatták. Afonyi Zoltánné pedig a tanfolyam résztvevőinek köszönetét tolmácsolta Seress Ferencnének és virágcsokrot nyújtott neki.

## Felépül Zilahy Lajos „Kitűnőek Iskolája

Az elmúlt év szeptemberben Budapestet ért szovjet légitámadáskor Zilahy Lajos, az ismert magyar író rózsadombi villáján egy bomba rombadöntötte. Az író ekkor országos feltűnést keltő nyilatkozattal minden vagyonát egy „Kitűnőek Iskolája” felállítására ajánlotta fel. Az iskolának az Afonya-utcai villa helyén kell felépülnie. A gondolat megvalósításának céljából megalakult a Magyar Nevelő Társaság, amely kidolgozta a munkatervet és megbízta Molnár Lajos kas építéssel az építési tervek elkészítésével. A jelenlegi építési nehézségek miatt egyelőre csak az iskola épületének melléképítését építik meg és csak ez után kerül sor az internátus és magabefoglaló „Kitűnőek Iskolája”, hivatalos címén pedig „Horthy István műszaki intézet” épületének felépítésére. Az építkezési tervekhez most adta meg a főváros magánépítési bizottsága a jóváhagyást s az építkezés megindult. Érdekes: a rombadöntött Zilahy-villa tégláiból épütnék meg a „Kitűnőek Iskolája” először megépítendő melléképületei.

## Ifj. Magyar Imre edesapja kedvenc darabjait játssza a vasárnapi emlékdélutánon

Nagy ölménynek igérkezik a pünkösdi vasárnapján tartandó Magyar Imre emlékdélután. Magasszintű és igen értékes, szívet-lelkét gyönyörködtető műsorok fogják elhangzani. Fénypontja lesz a délutánok ifj. Magyar Imre, a ma élő fiatal generáció egyik legkiválóbb primásának játéka. Azokat a darabokat adja elő, amelyeket edesapja olyan sokszor és szübből tudott a legmagasabb művészettel játszani.

Gyönyörű lesz Fazekas Mária ének-művésznő néhány szamá. Ő is Magyar Imre szerzeményeit adja elő Magyar Gyuszi zenekarának kíséretével.

Az utánpótlásizenekar művészi felkészültségű tagjai Lókody László igen szép kesergőket játszza, amelyet Magyar Imre halála alkalmából szerzett. A primhegedűn a zenekarban Janu Józsi, a jövő cigányzenésznők kiváló reménysége játszik.

Budapestről a Magyar Imre emlékdélutánra Debrecenbe érkezik a híres cigányprimás öccgye több kitűnő és országos hírű muzsikussal, valamint Korényi Bélával, a népzeneészek országos elnökevel, aki rövid beszédet is mond.

A rendezőség a nagy érdeklődésre tekintettel azt kéri, hogy délelőtt 11—1 óráig váltsák ki az Arany Bika pincében lévő népzenei irodában a jegyeket. Mar most közik a közönséggel, hogy az emlékdélután pontosan fél 4-kor megkezdik, tekintettel arra, hogy a résztvevő nagy előnyöknek a műsor lezajlása után azonnal el kell távozniuk, mert különféle helyeken játszanak.

— Lecest a tetőről egy tető fedőség, Kiss Zoltán 31 éves, tetőfedőség, Lehel u. 39. szám alatti lakos, a Károly Ferenc József út 6. szám alatt dolgozott egy építkezésnél. Tegnap délután munkaközben mintegy hat méter magas tetőről lezuhant.

## Felfüggesztették a Baross Szövetség önkormányzatát

A szövetséghez miniszteri biztost rendeltek ki

A Magyar Távirati Iroda jelelenti:

A Baross Szövetségnek a legutóbbi napok folyamán kiéleződött belső ellentétei miatt a kereskedelem- és közlekedési miniszter az iparügyi miniszterrel egyetértően vizsgálatot rendelt el és annak tartamára a szövetség önkormányzatát

felfüggesztette.

A szövetséghez miniszteri biztostként dr. Gál László miniszteri osztálytanácsost rendelték ki. — Ez a rendelkezés az évtizedek óta a keresztény nemzeti szellemet szolgáló egyesület érdemes működését nem érinti, abban semminemű fennakadás ezután sem lesz.

## A Debreceni és Hajdúmezei Óvókör közgyűlésén szindarabokat és bábszínház előadást mutatnak be

A Kör egy hadiárva nevelését vállalta

Színlelőadással és ünnepi játékokkal kötötték össze a Debreceni és Hajdúmezei Óvókör idei közgyűlést, melyet tegnap délután tartottak meg a József kir. herceg utcai óvodában Juhászné Jablonczay Piroška elnöklésével. A közgyűlésen megjelent dr. Gaertner István m. kir. tisztifőorvos a bírósági elnök úr vezetésével elbeszélgetett az egyesregezett gyermekekkel. Juhászné Jablonczay Piroška tartalmas beszámolójában buzdította a Kör a tagjait a komoly munkára, mert nagyon fontos nemzetvédelmi szerepet töltenek most be. Szomorúan vették tudomásul, hogy a vidékről sokan anyagi okok miatt nem tudtak bejönni. Ezzel kapcsolatban keserűen állapították meg, hogy a fizetésük csekély. Hangzottak az óvónői kar kívánságai: a nyári szabadságot, a segédóvónői minőség megszüntetését és mindjárt rendes óvónői fizetést és jelleget. Örömmel vették tudomásul, hogy Nagy Jolán nyilastelepi óvónőnek az Amerikában eltöltött 12 évi missziói szolgálatát Debrecenben beszámítják.

Nagy Jolán javaslatára egyhangúlag elhatározták, hogy a Szeretett Szövetség kebelében egy hadiárva nevelési költségeit, amit lelkese örömmel vettek tudomásul.

Minél több a hősi halottunk — mondta Nagy Jolán könnyes szemekkel, — annál nagyobb a kötelességünk nekünk, óvónőknek, hiszen mi anyahelyettesek vagyunk.

Katona Dóra Eötvös-utcai óvónő bejelentette, hogy saját személyében is vállalja egy hadiárva nevelési költségeit, amit lelkese örömmel vettek tudomásul.

Ezután dr. Gaertner István m. kir. tisztifőorvos sok megértéssel, türelemmel foglalkozott a felvetett közös és egyéni problémákkal és megvilágította, hogy kívánságaik milyen mértékben és milyen uton érhetők el. Hangsúlyozta, hogy a háborús idők fokozott kötelességteljesítést követelnek mindenkitől. A napközi órákban zavartalan működése nagyon fontos, ezért csaknem kivétel nélkül a nyári egyhavi szabadság. A közgyűlésen való megjelenést minden község maga tehetné legkönnyebben lehetővé, ha vállalná a költségeket. Szívesen támogatja az óvónők kérését, hogy nyíljék meg előttük a VIII. fizetési osztály és a s. óvónői 3 éves várakozást egy évre csökkentse. A gyermeknevelésközben töltött szolgálatot számítsák be. Végül felhívta az óvónők figyelmét a bábszínház nagy hasznosságára a nevelés terén. A gyermekek értelméhez, neveléséhez, tanításához a legjobb eszköz a bábszínház. Szeretné, ha Debrecenben lenne egy állandó jellegű, tehát beépített bábszínház Tóth Gizella pártfogásával, és egy másik bábszínház, amely hordozható. Ezzel Tóth Gizella és Gyurcsán Judit, — akik saját erejükkel egy igen szép bábszínházat

hoztak létre — havonként egy-két előadást tartanának a többi óvodákban, ahova a környékbeli óvodák gyermekeit egybegyűjtik.

A nagy tetszéssel fogadott beszédhez többen hozzászóltak, majd Tóth Gizella és Gyurcsán Judit páratlan rátermettséggel és a gyermeki lélek tökéletes ismeretével megtartották a bemutatott bábszínház előadást. Már az első percben megteremtették a szereplő művészek és a gyermekek között a kapcsolatot, beszélgettek a kicsinyekkel és bevonták őket a játékba. Eszrevétlenül tanulták meg az emberi jellemformáló legnagyobb erkölcsi igazságokat.

Összinté és nagy tetszést arattak, nemcsak kitűnő beszélő készségükkel, de az ügyes rendezéssel és diszletekkel is, melyek művészi kivitelűek s egymagukban is kész gyermekművek. Látszik, hogy kitűnő mester, Juhos János cím- és címerfestő tervezte és készítette azokat.

Végül a gyermekszereget tartott nagyszerű és sok bájjal előadott bemutatókat, játékokat. A teglaskertű óvoda gyermekei *Waschman Iréne* óvónő vezetésével »diadalmas zászlójátékokot« mutatottak be. A kis szereplők közül kitűntek: Molnár Béla—Gál Kátival, Molnár Lali—Boros Ica-val, BangóLaci—Csige Klárral, Paskuly Misi—Sztóziess Kátival, Mogyoróssy Lali—Kerékgyártó Jucival, Tarcsai Laci—Bodnár Annussal, Boros Lali—Gavaller Marikával, Tasnádi Gyuri—Szerepi Jucival, Hank János—Barabas Edittel, Kasza Bálint—Nagy Julikával.

A nyilastelepi óvoda kis művészei Kovács Ilona óvónővel vették fel és arattak sikert. Kiváltak a gyermekek közül: Harcsányi Marci, Szabó Virike, Szepesi Buci, Vojt Marika, Vannay Vince, Lukacs Sándor, Vincze Muci, Zsom Ili, Szabó Anci, Hergler Pista, Sárkány Magda, Halász Jolán, Kovács Emmi, Ferencki Béla, Dihen József, Farkas Marika, Marton József, Farkas Gizi, Lakatos Eva, Szabó Magdi, Juhász Marika, Bagdi Mimi, Csóka Ica, Kovács Sanyi.

A József kir. h. utcai óvoda gyermekei közül — akiket Juhászné Jablonczay Piroška óvónő tanított be, kitűntek: Budai Ilke, Kacz Lili, Somogyi Eva, Varga Manci, Marjay Margit, Friedmann Vera, Schönfeld Eva, Varga Kati, Kocsary Mici, Fried Erika, Fried Edit, Jakobovits Erika, Spiró Ibolya, Deutsch Vera, Deutsch Agnes, Lökody Rózi, Rosenfeld Zsuzsi, Liebermann Kati, Kaszab Gyula, Eisen Klára, Grünbaum Eva, Adám János, Herskó Baba, Huber Tamás és Szöllösi Pali.

Buenos Aires június 9. Az Associated Press jelentése szerint az Egyesült Államok egyik katonai repülőgépeinek lezuhánása alkalmával húsz ember meghalt, a repülőgép összeszúródott.

## DEBRECZEN 5 OLDAL 1943. VI. 11.

### Telefonbetyár garázdálkodik Debreczenben

Egy debreceni úriasszony tett feljelentést a debreceni rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki telefonon keresztül állandóan zaklatja. Elmondotta, hogy valaki éjnek idején rendszeresen felzavarja álmából s telefonon keresztül a legaljabb rágalmakkal illeti. Természetesen az illető nevét mindig elhallgatja. A rendőrség az ügyben megindította a nyomozást, hogy kézrekerítse a felelőtlenül garázdálkódó telefonbetyárt.

### Toj, tejfel és szappan-drágítók a debreceni törvényszék előtt

Özv. Veres Sándorné hajdúhadházi asszony a tejfel-díjért 17 fillérjével adta, elítélték 100 pengő pénzbüntetésre. — Kiss Imréné a tejet kétfilléres drágítással adta és ezért 300 pengő pénzbüntetésre ítélte el dr. Pogány Béla törvényszéki bíró. — Háziasszonyok főzött özv. Antal Andrásné hajdúhadházi piaci árus és kilóját a 2.40-es ár helyett 8 pengőért adta. A bíróság 80 pengő pénzbüntetésre ítélte el — Papp Juliánna a tejfelt adta magasabb áron, elítélték 50 pengő pénzbüntetésre. — Veres Kálmánné hajdúhadházi asszony Nyiregyházán vásárolt foghagymát darabonként 5 fillérjével, Hajdúhadházon eladta darabonként 6 fillérjével. A bíróság elítélte 14 napra. — Juhos Andrásné tejfeldragítást miatt 50 pengő pénzbüntetésre ítélte el. — Ölvédi Miklós gazda a réti szénát „szemre” adta magasabb áron és ezért 14 napra ítélte el.

### Négyhónapi fogház az ellopott fókabundáért

Hírt adunk arról, hogy a debreceni Tóth cukrászda ruhátárából ellopták Sajó Valéria cukrászsegéd értékes fókabundáját. A nyomozás során kiderült, hogy az értékes bundát a cukrászda egyik vendége, Korpóczy Gizella 49 éves nyolcvoktaltó, szegedi lakos vitte el. A bundát 300 pengőért eladta az egyik kolozsvári kereskedőnek.

A debreceni törvényszék most tartott tárgyalást a bundalopás ügyében. Korpóczy Gizella beismerő vallomást tett, elmondta, hogy cukrászda ruhátárában elhelyezett kabátjáért ment és meglátta ott a fókabundát. Felvette, mert nagyon meglepett a bunda és megnézte magát a tükrökben. A vendégek közül többen észrevették a bundát és így már szabálytalanul levették és a saját kabátját felvették, ezért a fókabundában távozott a cukrászdából. Nem volt szándékában eladni a bundát, hanem magának akarta megtartani, de mivel kicsi volt, bővíteni akart rajta és a szűsnek adta át. Nem találták megfelelő bőrt a bővítéshez és ezért kénytelen volt eladni.

A bíróság a bundalopást négyhónapi fogházra ítélte el. Az ítélet jogerős.

### Szájci tiltakozás Londonban a Zürichre esett bombák miatt

Bern, június 9. (Német Tl.) Hivatalosan közlik: Svájci terület május 18-ára virradó éjszaka történt átrepülése és Zürich közelében három angol eredetű romboló bomba ledobása miatt a londoni svájci követ megbízást kapott, hogy a brit kormánynál tegye meg a szükséges tiltakozást és követelje az okozott kár megtérítését. A brit kormány sajnálkozását fejezte ki az eset miatt és kijelentette, hogy kész megtéríteni a kárt.

## NAPOS OLDAL

A BIKK

A Bikk teljes nevén Bácsmezei Iffjúsági Kölcson Könyvtár volt. Azaz lett volna. A Bikket úgy is mi akartuk megalapítani. Abban az időben a legfiatalabb Mariska volt közöttünk. Ő a harmadik elemibe járt, míg társaságunk legidősebb tagja, Károly, a harmadik gimnáziumba, de oda már másodszer Károly volt barátunk feje és vére. Ő találta ki azt is, hogy adjuk össze valamennyien a könyveinket, létesítsünk belőlük kölcsönkönyvtárat és aki a könyvtárból könyvet akar, az esetenként tíz fillér kölcsöndíjat fizet, amelyből új könyveket vásárolunk. Hogy ki fizette volna ezeket a tíz filléret, azt nem tudom, hiszen mi egymás könyveit már valamennyien olvastuk, ingyen. És lehet, hogy ez a kis technikai nehézség miatt Károly fejében is szöveget, azért indítványozta, hogy rendezzünk a Bikk javára nagyszabású művelődési előadást, az ő kocsijában, olcsó helyekkel és a szülők által összeadott, jók könyveitől bűjjével.

Az indítványt nagy lelkesedéssel fogadtuk és azonnal össze is álltunk, megbeszéltük a műsorszámokat. Feri, akinek az időben negyedik elemi iskolai végzettsége és borotvapenge végzettsége szopránja volt, el akarta énekelni, mint első számú azt, hogy: Ha férjilekded egy nőre folteved. De erről lebesztünk.

Ugy találtak helyesnek, hogy először Károly lépjen fel, talajtornával és birkozással. Ez nagyon hatásosnak ígérkezett, mert Károly tudott a kezén járni, tudott bukancet is a levegőben, végül birkozásra akarta felszólítani a közönséget és biztosra vette, hogy mindenkit keltára fektet. Ezt mi is biztosra vettük, mert tudtuk, hogy fel-nőtt nem áll ki vele birkozni, gyereket pedig csak olyat akartunk híven, akinél Károly erősebb.

Most egy kicsit haboztunk, hogy mi legyen a második szám. Feri újból felajánlotta, hogy énekelje a Férjilekdedet, de nagyon lebesztünk.

A választás inkább Géza illuzionista mutatványaira esett, mert ő a születésnapjára megkapta a Kis Baccszinas nevű karácsondobozt, húsz különböző meglepő mutatvánnyal, amiket mi már mind ismertünk, de kiké a becsületességét adta, hogy nagyon meglesztünk levegőben és tényleg a műkedvelő előadásban minden nagyon szépen sikerült is, kivéve valami egér-trükköt, amit előírás szerint egy felhatható bűvészséggel kellett volna csinálni, de Géza nagyon elragadta a becsület és igazi egérrel csinálta. Az egér elszaladt, Olga nőni elajult, Géza kapott egy pofont, de ezt akkor meg igazán senki sem tudhatta, előre.

Nagy elismerés fogadta költői hajlamú Oszkár barátunknak azt az ötletét, hogy rendezzünk találos előképet. Oszkár be fog hozni egy üstöt, egy tőköt és a nagyapja képét. Ez a három dolgot: üst, tők és őss együtt a találos életképet megfejtése: üstökös. Ekkor kérdezte Mariska: nem lenne e jó, ha Oszkára nagy betűvel ráírnánk, hogy szuncs és Oszkár körbeszaladna. Megfejtése: hamfut. Erről Mariskát lebesztették. Mire Feri, Mariska bátyja, aki már kétszer ajánlotta fel a Férjilekdedet, nagyon megsértődött és azt mondta, hogy úgy látszik, minden jó, hogy úgy látszik, minden jó, csak az nem jó, amit a Pozsevácsok mondanak. És mivel Pozsevács bácsinak, Feri apjának vegyeskereskedése volt és mi a közönség között jöttek

célu selyemcukrot is akartunk árusítani, Pozsevács bácsi üzletéből, tehát Feri végül mégis csak elnékelte a Férjilekdedet.

Terveztünk még ezeken kívül is nagyon nívós műsorszámokat: rakétákat, világító szökőkútát és tűzoltózenekart, de ezek technikai akadályok miatt elmaradtak, holott például a tűzoltózenekartól igen sokat reméltünk és Kati, a Gáborek szükecsője ugyiszólván biztosra ígérte, de úgy látszik, hogy annak a tűzoltónak, aki Katinak udvarolt, talán mégse volt akkor befolyása a vezetőre, mint feltételeztük.

A jegyek árusításával Aladár és Józsi bíztak meg, úgy, hogy mindenhova együtt menjenek. Aladár és Józsi ugyanis haragban voltak, tehát jellehető volt, hogy majd vigyáznak egymásra és az esetleges felülfizetésekből egy fillert se költenek együtt, és csúszogomira. De azért mindenestre melléjük adtuk még Gizi is, Gabor hugát, arra nem volt esetre, ha netalan közben kibekülnének.

Hátra volt még a nézőtér be rendezése, ami valóban egyszerű feladatnak látszott. Az első sorba nyolc nagy, kényelmes karosszéket hoztunk össze. Ezek voltak a páholyok. Mögöttük három sor első hely következett, közönséges párnázott székekkel, majd négy sor második hely, olyan rácsos ülőkéjű, kemény kerti székekkel, végül leghátul a legolcsóbb hely, a karzat.

A páholyokat és az első helyeket összehordtuk és beállítottuk egy felóra alatt. De amíg annyira kemény kerti széket össze tudtunk gyűjteni, amennyi a második helyhez kellett, abba egész delutánunk beletelt. Még több bajunk volt a karzattal, ami négy nagy összetett szekrényből építettünk, oldalt egy létrával, hogy fel lehessen a karzatra mászni. Összintén bevallom: a karzaton, amely olyan olcsó volt, hogy alig hozott együttvéve nyolcvan fillért — a karzaton két teljes napig dolgoztunk. De megértte a munkát. Nem hiszem, hogy állt volna karzati közönség kényelmesebb helyen.

Es erről jut eszembe ez az egész. A Bikk, a könyvtár, meg a jötekkönyvű előadás. Erről a karzatról. Mert azóta sok víz folyt a Dunán. Gyermekekből felnőtte vették és ma talán sok mindent másképpen csinálnak, mint abban az időben. De ezt a karzatot — ezt valószínűleg ugyanígy csinálnak ma is.

Mert hiszen épp ez a felnőttek legfőbb sajátossága, hogy megfeszített éről, járdaságot nem kimélve, bármilyen hosszú ideig szívesen dolgoznak, csak hogy egymás életét menell kényelmesebbé tegyék.

Zágon István

### Katonai szolgálatra vonatkozó egyezmény az Egyesült Államok és Brazília között

Buenos Aires, június 9. (NTI) Washingtonból jelentik: Az Egyesült Államok minisztériuma közölte, hogy az Egyesült Államok és Brazília állampolgárainak katonai szolgálatra vonatkozólag Braziliában egyezményt írtak alá. Az egyezmény értelmében az Egyesült Államokban lakó brazilok maguk határozhatják meg, hogy az Egyesült Államok hadseregébe lépnek-e be, vagy pedig Braziliába szeretnének menni, hogy katonai szolgálatukat teljesítsék. Ugyanez a helyzet a Braziliában lakó egyesültállambeli polgárok tekintetében. (MTI)

# HIREK

Dolgozass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata június 5-én reggel 8 órától, — június hó 12-én reggel 8 óráig: „Kigyó” Piac 31. telefon: 30-95. „Tisza” Péterfia 61. tel.: 24-52. „Csillag” Árpád-tér 1. t. 29-32. „Isteni gondviselés” Petőfi-tér és Teleki u. sarok, tel.: 32-81. „Mátyás király” Nyilastelep, telefon: 32-10.

## Dr Makkai Sándorné Margit napját a sebesülteknek ajándékozta

Sok szeretetre valló gesztussal mondott le dr Makkai Sándorné, a volt erdélyi püspök felesége arról, hogy barátinói névnapján vendéglátást látta. A Margit napra szánt bort, süteményeket és uzsonnákat a sebesült honvédeknek ajándékozta és egyenesen az ő számukra készítette el a vendégséget. Az egész elhatározást titokban tartotta, csak any nyit közlő barátinóval és rokonával, hogy a mai körülmények között nem tartja meg névnapját.

Valahogyan tudomást szerzett arról a dolgról Rátóczy Józsefné, akinek szép gyümölcskereskedése van a Csupó utcán és nyomban szervezni kezdte az egyetemi tanárné névnapjához a lakosság megajándékozását. Megértő társakra talált a többi gyümölcskereskedők személyében. Szitta Ottokár, Vacsai Sándor, Balogh Imre, Kéki Antal és Gömöri János összefogtak és szó nélkül csatlakoztak Makkai Sándorné szeretetvendégségéhez. Már tegnap délelőtt együtt volt az elkülönítetten levő 56 sebesült és beteg katona részére a tejenként 75 deka ropogós cseresznye, amelyet szintén beküldtek a Kollégiumba, azzal a kérrrel, hogy azoknak a katonáknak osszák ki, akiket nem szabad senkinek meglátogatnia, mert fertőző veszélyesek.

Igy hozta egyúttal az egyetemi tanár feleségét és a piaci árúkat, gyümölcskereskedőket a szeretet közös szolgálatára.

— **Úrvaesoraosztás.** Vasárnap, pünkösd első napján délután fél 6 órakor az egyház tanácstermében (Kálvin-tér 17) úrvaesoraosztást tart a református vallású háztartási alkalmazottak részére Siposs Imre ny. lelkipásztor. Erre az alkalomra mindazokat hívja az egyház, akik részesei lehetnének a szent jegyekben.

— **Tanulmányi séták.** A népművelés bizottság közli, hogy a kedvezőtlen idő miatt elmaradt tanulmányi sétát a Nagyerdő madár- és növényvilágának megismerése és tanulmányozása céljából ma délután tartja meg. Előadó és vezető: dr Nagy Jenő tanár. Gyülekezés 4 órakor a viztoronynál a Nagyerdőn.

— **Magyarország kormány-ója születésének 75. évfordulója** alkalmából hódolatának nyilvánítása végett Pest megye törvényhatósági bizottsága június 18-án délelőtti 11 órakor közgyűlést tart. Az ünnepi beszédet Kolossy Mihály nagyprepost, felsőházi tag mondja.

— **Zamfirescu mérnök, román repülőgép-tervező** az Ordinata jelentése szerint repülőgépszerelési tevékenység áldozata lett. Zamfirescu 1926 és 1941 között 11 különféle repülőgéptípust tervezett. A gépeket kiképzési célokra használták. (MTL)

— **Ellopták kétszoros zakóját** Véghe Andor ötdéves tanítóképzőnek a Kollégium egyik első emeleti szobájából. A jelentés alapján a rendőrség megindította a nyomozást.

## Hétszázötven vadnyúl- és száz kutyabőrrel foglaltak le Debrecenben

Jelentést kapott az illetékes hatóság arról, hogy Debrecenben több helyen rejtegetnek állatbőröket, nem jelentették be azokat. Megindult a kutatás és Király Tibor ellenőr irányítása mellett sikerült megállapítani, hogy Csengeri Leó Hatvan u. 51. szám alatti lakos padlásán 11 marhabőr és több juhbőr van bejelentés nélkül. Csengeri Leó azzal védekezett, hogy a lóbbor egy polgári perben bizto-

sítékul fog szolgálni, azért tartották meg. A marhabőrök közül hat tavalyi és hét az idén elhullott állatok bőre.

Goldmann László ugyancsak Hatvan-utcai lakos kereskedő raktárából 710 vadnyulbőr és 100 kutyabőr került elő. Ezek a bőrök sem voltak bejelentve. — A bőröket lefoglalták és egyben kiadták feldolgozásra tímármesternek, nehogy tönkre menjenek az értékes bőrök.

— **Az országos úrnapi körmenetet** a hagyományokhoz híven június 24-én, Úrnapiján a Várban megtartják. Előzőleg a koronázó főtemplomban ünnepélyes szentmise lesz a kormány, a hatóságok részvételével.

— **Budapesten a nyilvános telefonok beszélgetési díját 20 fillérről 30-ra emelik** fel és pünkösd után mindazokon a helyeken, ahol a pénzbedobókészülékeket már átszerelik, csak 30 fillér bedobása után lehet telefonbeszélgetést folytatni. Előbb egy 20, aztán egy 10 fillérest kell bedobni, hogy a készülék működésbe lépjen. Az új használati módszerről ismeretlő nyomtatványokat helyeznek el a fülkékben. A rendelet szerint a távbeszélőfőtűk attól a naptól kezdve, amikor a 30 filléres díj életbe lép, a magánbeszélgetést folytató felektől akkor is beszédhűk a 30 fillért, ha a készülék még nincs átalakítva az új rendszerre, vagy fel sem szerelik pénzbeszédő persellyel. Vidéken, így Debrecenben is egyelőre 20 fillér marad a nyilvános telefonbeszélgetések díja.

— **Boross Tóby György temetése.** Nagy részvét mellett temették el csütörtökön délután a fajtalon elhunyt Boross Tóby Györgyöt. A köztemető ravatalozó termében felállított díszes ravatal elölkező gyászközönség állta körül, melynek sorában ott láttuk a családtagokon kívűl az elhunyt jó ismerőseit nagyszámban. A beszentelést Pálmay József róm. kat. lelkész végezte nagy papi segédlettel. A beszentelés után négyolvas gyászkozi-ra helyezték az erekporsót és a sírhoz kísérték.

— **Balassagyarmaton halálra ítélték Csesznák András nap-számost,** mert éjszaka több lopást követett el. Csesznák kegyelmi kérvényét elutasították.

— **Franciaországban országos földalatti villamost akarnak építeni** és a párisi villamost is már 200 kilométer hosszúságra fejlesztették és így az már nem is párisi, hanem megyei villamos lett. A földalatti villamos igen jó üzletnek bizonyult. Az elmúlt évben 1.225.000.000 utasa volt a metronak.

\* **Házasság.** László Sándor és Barna Anna házasságot kötöttek. Minden külön értesítés helyett.

\* **Figyelem!** Zárva tartom kozmetikámat ünnep szombatján. Péntek estig rendelkezésükre állok a hölgyeknek. Thóbiás Erzsébet kozmetikus.

\* **Szülők figyelmébe.** Nyár-szünet alatt helyesírási tanfolyamot tart a Simai Magdolna és Sipkovics Béláné Slezák Mária gyorsíró, gépiró- és szépíró iskolája Piac-utca 73. Telefon 22-53.

— **A barcelonai magyar pavilont** ötnapos rekordidő alatt építették fel magyar népművészeti stílusban. Művészi képek, székely faragások díszítik ékesítik. A megnyitótán Ambró Ferenc követ vendégül látta a barcelonai sajtó képviselőit.

— **Budapesten Gersler Károly 88 éves magánzó nyakkendőjével felakasztotta magát** az ablakilinesre. Mire észrevették, meghalt. — A csepeli futballpályán a cseresznyefára felakasztotta magát Sándor András 46 éves gyárimunkás. A csőz vette észre, azt hitte, cseresznyetolvajt fog meg, de remülétre halott embert talált a fán.

— **Letartóztattak egy 65 éves gazdag lisszaboni urat,** aki éveken át lopkodta a nyilvános telefonállomásokról a hallgatokat Fényző villájában egy szoba zsúfolva volt lopott telefonalkatrészekkel.

— **Drágán vásárolta össze Hajdúhadházon a szemeslegérről** Racsona Antal hajdúhadházi lakos és kilójáért 90—100 fillért adott. A bíróság most vonla kérdőre és elítélte árdragítás miatt 150 pengő pénzbüntetésre. Kérdőre vonták azokat is, akik magasabb árat fogadtak el és így került a bíróság elé Gargya Gábor, akit 450, Tóth Lászlóné, akit 50, Demjén Gáborné, akit 50 és Balogh Miklós, akit 100 pengő pénzbüntetésre ítélték el. Az ítélet jogerős.

— **Példás büntetés a haretérre szóló csomagok ellopása miatt.** A miskolci törvényszék szerdán tárgyalta Béres Lajos és Jámor Imre budapesti nap-számok bűnügyét, akik a múlt év őszén Budapesten Lengyel Bálint szabadságos katonától több csomagot loptak el. A csomagokat Lengyel haretéren küzdő bajtársai részére akarla vinni a frontra. A törvényszék a vádlottakat lopás bűntettében mon-dotta ki bűnösnek és ezért Bérest 10 esztendőre szigorított dologházra, Jámort pedig 5 évi fegyházra ítélte. (MTL)

— **Felakasztotta magát** özvegy Tóth Andrásné 78 éves hajdúszoboszlói asszony és mire rátaláltak, már meghalt. Temetése megadták az engedélyt. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— **Kifosztott éléskamara.** A csendőrség jelentette Aranyos Ferenc 33 éves nyirábrányi szatócs, hogy ismeretlen tettesek az éléskamaráját kifosztották és elvittek 40 kiló lisztet, 30 kiló babot, 5 liter barackpálinkát, 25 kiló füstölt szalonnát, sonkát, kolbászt. A sokféle földi jó ellopása ügyében a nyomozás megindult, de a csendőrök még nem tudták megállapítani, hogy milyen módon követték el a lopást, mert a szatócs házának ajtaja és ablaka sértetlen volt.

## Iskola. beíratások

\* **Dr Naményi Gyuláné** gépiróiskolájában (Batthyány-u. 1) szüneti gépirótanfolyam, gyorsírótanfolyam, gépirásyakorlás, helyesírástanítás június 15-én kezdődik. Vidékieknek vasútkedvezmény. Előkészítési állami vizsgára. (Eng. 6475.)

\* **A debreceni kereskedőtanonciskolában** a beírások június 15—16-án lesznek.

\* **A debreceni kereskedelmi leányképzőiskolában** a beírások június 12-én, szombaton 8—1 óráig lesznek. Az esetleg üresen maradt helyekre felvétel július 1-én, 2-án, 3-án.

\* **A piarista gimnáziumban** és kereskedelmi középiskolában a beírások ideje 12-én délelőtti 9—1-ig és délután 3—5-ig.

\* **A kollégiumi polgári fiúiskolában** június 12-én délelőtti 8—12-ig délután 3—6-ig lehet beíratkozni az 1943—44. tanévre.

## Mi történt 25 és 15 évvel ezelőtt?

Minden arcvonalon atveszik a központi hatalmak a kezdeményezést. Nagy harci készülődésről számolnak be a lapudósítások 1918 június 11-én. Hir szerint offenzíva készül az olasz arcvonalon is. Nyugaton pedig mintha a vihar előtt csend állott volna be, gyűjtik az erőket az új, nagy mértékűre. Mindenki éri, hogy közeledik a döntés.

Clemenceau francia miniszterelnök a francia képviselők előtt kifejezést ad annak a reménynek, hogy a háború még ebben az évben befejezést nyer, de a semleges svájci körök is megértetnek tartják már a helyzetet arra, hogy a békétárgyalások megkezdődhetnek. Newyorkban meg egyenesen hatalmas fogadásokat kötnek a tözsde, hogy a háború nyolc hónapon belül véget ér. A német birodalmi gyűlésen pedig Patcke alelnök kijelenti: Remélem, hogy csapatainknak rövid időn belül sikerül a tisztességes békét biztosítani.

Tíz évvel később, 1928 június elején Debrecen figyelme a lovasnapok felé irányul. A nagy ünnepeket az egész ország figyelemmel kíséri, hiszen azokon megjelent **Horthy Miklós kormányzó urunk** is. A kormányzó Úr az ünnepekkal kapcsolatosan beszédet is mondott, melyben kiemelte, hogy milyen nagy örömmel jött el Debrecenbe.

Nagy érdeklődést keltenek azok a jelentések, melyek az oly régóta eltűnt Itália olasz léghajóról és legénységéről jönnek. A hírek szerint szikratávirat érkezett a léghajóról, mely tudatta, hogy valamennyien élnek s várják megszabadításukat. A szikratávirat felfedte a léghajó szerencsétlenségének a rejtelmét is. Az Italia ugyanis jéghegységbe ütközött, szerencsére katasztrófa nem történt s így a legénység ki tudott szállni a hajóból. A szikratávirat megjelöli a léghajó pontos helyzetét.

Jugoszláviában időközben tovább tart a belpolitikai válság. Botrányos jelenetek játszódnak le a parlamentben. A kizárt képviselőket kezűknél és lábuknál fogva fegyveres csendőrök cipelik ki a képviselőházból.

— **Imakönyvet loptak a tolvaj 60 pengő volt benne.** Öv. Margitai Ernőné, pénzügyi főtanácsos özvegye jelentést tett a debreceni rendőrségnek ismeretlen tettes ellen, aki Monty ezredes-utca 13. szám alatti lakásának egyik szobájából az asztalra ellopta imakönyvét s a bele elrejtett 60 pengőt. A rendőrség megindította az ügyben a nyomozást s megállapította, hogy a lopást minden valószínűség szerint a helyzettel ismerős egyén követhette el.

## Mama elment

Mama elment valahova,  
De hogy hova, nem tudom,  
Ruhám piszkos, hajam borzas,  
Megfésülni nem fogom.

Ki-si vagyok, három éves,  
Annyalka az én nevem,  
De ha mama nem jön vissza,  
Mit ér akkor életem?

Ki mossa ki a ruhámat,  
Ki fésüli meg hajam?  
Istentem de én nagyon nagy bűn,  
Ha a mama oda van!

POLGAR ANGYALKA

## Betörő garázdálkodott a Leveles csárda mögötti mutatványos bódékban az éjszaka

Gyors egymásutánban két jelentés érkezett a debreceni rendőrséghez a csütörtöki nap folyamán, melyek arról számoltak meg, hogy a Leveles csárda mögötti térségen levő mutatványos bódékban a csütörtökre virradó éjszaka betörő dolgozott. Előbb Tóth Bálint mutatványos, Diófa-utca 27. szám alatti lakos tett feljelentést, mert ismeretlen tettes mutatványos bódéját feltörte s onnan ellopott egy Telefunken gyártmányú 650 pengő értékű hang-erősítőt és több apró holmit. A második feljelentés szerint Tóth Gyuláné vásári engedélyes, Busa-utca 8. szám alatti lakos bódéját is feltörték az éjjel és onnan egy vilanygramofont és 20 lemezelt loptak el 300 pengő értékben.

Mivel mindkét lopást ugyanazon a helyen és ugyanazon az éjszakán követték el, bizonyosra vehető, hogy ugyanaz a tettes vagy tettesek munkája volt mind a két betörés. A rendőrség az ügyben megindította a nyomozást és minden valószínűség szerint hamarosan sikerül elfogni a tettest.

— **Szalonnát loptak a tolvaj Tóth István** elepi gazdálkodó feljelentést tett ismeretlen tettes ellen a balmazújvárosi csendőrségnél, mert valaki tanójának egyik szobájába behatolt s onnan ruhaneműköt kivül mintegy másfél kiló szalonnát és két kiló kenyert ellopott. A csendőrség az ügyben megindította a nyomozást s az eddigi adatok alapján Kálmán József közismert debreceni csavargót gyanúsítja a tett elkövetésével. A nyomozásba bekapcsolódott a debreceni rendőrség is és az éjszaka folyamán Földi detektív elfogta és őrizetbe vette Kálmán Józsefet. Kálmán kihallgatásakor tagadta, hogy valami köze is lett volna a lopáshoz. Az ügyben tovább folyik a nyomozás.

— **Továbbra is fennáll a munkaadók bejelentési kötelezettsége.** A Magyar Országos Tudósító jelenti, hogy a zsidók közéleti és gazdasági térfoglalásának korlátozásáról szóló 1939 évi IV. tc. végrehajtása tárgyában kiadott 7720—1939 M. E. számú rendelet 41 paragrafusában megszabott évenként kétszer, január és július havában esedékes bejelentési kötelezettség mindazon munkaadók részéről, akik értelmességi munkakörül alkalmazottakat vagy alkalmazottakat foglalkoztatnak változatlanul továbbra is fennáll függetlenül attól, hogy a munkaadó vállalkozásában az 1939 évi IV. tc. rendelkezéseit már végrehajtotta, vagy kizárólag zsidóknak tekintendő munkavállalókat foglalkoztat. Ennek megfelelően minden munkaadó köteles az értelmességi munkakörben foglalkoztatott alkalmazottainak személtéiben beállott változásokat a rendelkezés mellékelte V. számú minta szerint az 1943 évi január 1-től június 30-ig terjedő időre július 31-ig továbbra is bejelenteni. Ha változás az illető felvételben nem volt, azt kell a jelzett időben bejelenteni.

Gyors kényelmes, könnyű a nyitás

**„H O F E R“**  
konzervnyitóval  
Csak „H O F E R“ konzervnyitót kérjen. Kapható  
Tóth Gyula vaskereskedő cégnél.

## Üzenetek a frontról

Dr. Mihalka Béla főhadnagy a B-471 táborigazgatója meggyújtja a Debrecenben: szerencsésen megérkezett, jól van. Közli címét: B-471. Kéri erre a címre minél gyakrabban írjanak.

Vitéz Szabó Ferenc zászlós, Allezki János tizedes, Bébök Ferenc, Ambrus Imre, Kiss István, Kiss József, Molnár Sándor, Nagy Béla, Némethi Gábor, Simon Mihály, Szilágyi Gábor és Tóth Gábor honvédek az F 505 táborigazgatói üdvözlőket küldik Debrecenbe hozzátartozóiknak, ismerőseiknek. Jól vannak, egészségesek.

Margit napja a Homokkerthben. A Homokkerthben először is kivették részüket az általános Margit-napi közönségek közül. Számosan üdvözölték Komócsy Józsefné Sebesi Gönczy Margitot, vitéz Hajdú Jánosné Hízy Margitot, Kiss Józsefné Sivényi Margitot, Kulesár Margitot, Danczinger Józsefné Bónis Margitot és a többi Margitokat is.

## Gyászrovat

A debreceni leventezene kar mély fájdalommal tudatja, hogy szeretett bajtársunk, Farkas Lajos leventezenezés váratlanul elhunyt. Emlékét kegyelettel őrizzük!

Pataky László nyírgyulai református lelkész halálát június 15-én elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a köztemető 2. B) ravatalozójában. A lelkészi szolgálatot D. dr. Kállay Kálmán egyetemi professzor végzi. Takács temetkezés.

Böröcz József gazdálkodó temetése Pécsre való szállítás után szombaton 3 órakor lesz. Takács temetkezés.

Öz. Tóbiás Antalné Torkos Mária 86 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 1/2 5 órakor lesz a köztemető II. A) ravatalozó terméből. Lakás: Csapó-u. 84. Dankó temetkezési vállalat.

Kovács Mihály gazdálkodó temetése hazaszállítás után szombaton délután lesz Bárádon. Dankó temetkezés.

### Öz. Kokas Istvánné

Balogh Zsuzsánna

80 éves korában elhunyt. Temetése szombaton fél négy órakor lesz a díszravatalozó terméből. Gyászolják: gyermekei menyel, veje, unokái, nézása és a rokonság.

Lakás: Meszena u. 23. Gebauer rendezel.

Mély fájdalomtól porig alázza jelentjük, hogy szeretett édesanyánk, anyósunk, nagy mamánk és testvérünk

### Öz. Balla Jenőné

sz. Steinberger Fanny rövid szenvedés után 89 éves korában visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

Temetése időpontját a 11-38 telefonszámon fogjuk közölni, előreláthatólag pénteken kora délután lesz.

Emlékét örökké őrzik Balla György fia, Balla Györgyné sz. Adorján Erzsébet menyje, Balla Marika unokája, Steinberger Viktor és Adolf testvérei, rokonok és nagyszámú jóbarátja. Almod édes legyen!

## A közönség szava

### Hozzászólás a piaci rend kérdéséhez

B. lapjokban egy minden tekintetben helytálló cikk jelent meg „Közönség szava” rovat alatt, mely cikk egy május 30-án ugyancsak fenti rovat alatt megjelent cikkel, illetve az annak tendenciózus félremagyarázása által felidézett piaci helyzettel foglalkozik.

Nem akarom a szóban levő ügyet ismételni, az érdekeltek ugyanis fogják tudni miről van szó, csak még egy-két igazságot akarnék hozzáfűzni, azért, hogy elejét lehessen venni olyan bekövetkező eredménynek, amely a piaci árusoknak szívük szerint való volna ugyan, de a köz szempontjából nézve, tehát a hatóság részéről sem volna kívánatos.

Folyó hó 1-én a debreceni piaci árusok ugyanis hivatkozva a május 30-án állított egy fogyasztó által beadott cikkre, melynek írója azt az óhaját fejezte ki, hogy 9 óra előtt a vidéki vásárlók ne vásárolhassanak a debreceni piacon, de amely cikket a debreceni piaci árusok úgy állították be, hogy az már hatósági rendelkezés.

Ha ennek csak az lett volna a célja, hogy a debreceni fogyasztók közönséget akarták így olesóbb cikkel ellátni, akkor még enyhébb megítélés alá esnék a dolog, de arról szó sincs, mert később láttam az áruk mellett kifüggesztett táblákon, hogy most is 1 P 30 filléres áron mérték a közműtét, úgy mint előző napokon, holott sok termelőtől — akiknek nem volt ácsorogni való idejük — egyenlő árban vették meg különként.

Pár év előtt már éltek egyszer ezzel a taktikával, amikor is sikerült nekik a termelőtől felvásárolni a közműtét, hogy néhány perc múlva — mikor a termelőt még ki sem fizették — már 20 filléres felárral szözzák a vidéki vásárlók nyakába.

Debrecen város keleti részén levő kertészek homokja kiváltképpen alkalmas közműtételre, sőt mondhatnám: csupán arra. Sok ilyen telepítés is van, úgyhogy az itt termelt közműtétnek legfeljebb egytizedrészt ha fel tudja venni a debreceni piac. A termelőknek pedig — és ez eleln a hatóságunk sem lehet kifogása — elsőrendű érdeke, hogy termelvényeiket értékesíthessék is, ami pedig csak úgy lehet, ha az ide szokott vidéki kereskedők simán, zaklatásmentesen vásárolhatnak közvetlenül a termelőtől.

A termelőknek — és ezt minden termelő tudja — egész nap a kertjében kell küzködni a különféle kártevőkkel, különösen most, mikor még méregdrágán sem kaphat kellő mennyiségű védekező szert. Ne akarjanak tehát a piaci árusok azzal — mondjuk — párórai vízszántárással több jövedelmet elérni, mint a termelő egész évi munkájával.

A vidéki árusokat sikerülne így elvadítaniok a debreceni piacon, akkor mi, termelők nemcsak kárát valljuk, hanem az egész existenciánk alapja megrendül, ami pedig semmi haszonnal nem járna a közre nézve.

### Több termelő.

Malacot akart vásárolni Katona Sándorné nádudvari asszony és ezért kis kacsákat vitt eladni a piacra, de 9 pengőjével akarta eladni, Árdragítás miatt eljárás indul az asszony ellen, aki hiába védekezik azzal, hogy nagyon drága a malac és azért akarta a kacsákat is drágán adni, hogy egy malac ára

Kiket jelölték a kismarjai református lelkészi állásra? Vadai Béla esperes elnökletével a bihari ref. egyházmegye lelkészjelölő bizottsága ülést tartott, melynek egyetlen tárgya az elhalálozás folytán megüresült kismarjai lelkészi állás betöltése volt. A bizottság a törvényes rendelkezések figyelembevételével a pályázók közül hatot jelölt a választásra az alábbi sorrendben: Marschalkó József berekböszörményi, Holló László élesdi, Csutorás Sándor debreceni, Nyeste István mezőelki, Bán Zoltán biharkeresztési és Fekete István kisújszállási segédlelkészeket.

Elhunyt polgárosszony. Súlyos gyász érte a város egyik széles körben ismert és köztisztelőben álló polgárcsaládját, özv. Kokas Istvánné szül. Balogh Zsuzsánna 3 hely súlyos szenvedés után életének 81-ik évében elhunyt. Halálát gyermekei: István nevével, Burai Juliánával; Sándor nevével, Madai Eszterrel; Juliánna özv. Nagy Jánosné; Márton nevével, Burai Margittal; Erzsébet férjével, polgár Luczi Istvánnal; Margit, valamint unokái, nézása és nagyszámú rokonsága gyászolja.

Babkávészálás Marosvásárhelyen. A marosvásárhelyi közellátási hivatal június 15-én osztja ki Molnár Ferenc kereskedőtől kifoglalt és a törvényszék által elkobzott nagyobb mennyiségű kávé- és teakészletet. A teából féldekkát, a kávéból pedig egy dekkát adnak egy-egy személynek a kijelölt kereskedők a közellátási hivatal utalvány ellenében.

Ellopták a tyúkját Kozma Dezsőné élkezetulajdonosnak Kút-utca 124. szám alatti lakásáról.

Kényszermunka Belgrádban. A szerb főváros előjárósága hirdetményt bocsátott ki, amely beszámol arról, hogy a német hatóságok rendelete alapján a szerb főváros naponta 500 embert állít a szükséges közérdekű munkák elvégzésére. Mivel ez a létszám kiesinek mutatkozott — folytatja a hirdetmény — ezért el kellett rendelni, hogy magának a város polgárságának napi 250 emberrel részt kell venni a közérdekű munkákban. A beosztást és kijelölést az előjárósági eszközli és minden kielölt személy három egymásután következő napon köteles dolgozni. A közmunka alól magukat kivonókat a Belgrádon kívül teljesített kényszermunkára fogják büntetésből felhasználni. (MTI.)

Feljelentést tett, mert a kaktuszok közé dobták. Nyakas Lajosné Nyomató-utca 22. szám alatti lakos megjelent a rendőrségen és feljelentést tett az ugyanabban a házban lakó Fülöp Gyula szíjgyártó ellen, aki állítása szerint veszedekes közben őt a kaktuszok közé lökte. A szűrés növény természetesen alaposan összezúrkálta az aszszonyt.

Tyúktolvajt akasztották a pestvidéki törvényszék udvarán. Csomaji Lajos 31 éves budapesti kocsis a főváros környékén fosztogatta a baromfiókat éjszakánként idején és kerékpáron a pesti piacra hordta s ott eladta. Mikor elfogták, 1567 pengő volt nála. Beismerő vallomást tett. A törvényszék halálós ítéletet nem változtatták meg és így az ítéletet már végre is hajtották.

A statusquo-ante izr. anyahitközség templomaiban az istentiszteletek rendje f. hó 11-18-ig: Pénteken este a Deák Ferenc utcában félkilenc, a Kápolnási utcában 8.40, szombaton reggel mindkét templomban 7, délután a Deák Ferenc utcában 11, délután mindkét templomban félhat, este fél 10 órakor. Köznap mindkét templomban reggel fél 7, este 8 órakor.

## Zsúolt programmal várja Budapest

június hónapban a fővárosba érkező vidéki közönséget. A haborus viszonyok ellenére is gazdag a magyar főváros nyári eseménynaplója, ami a gyönyörű Budapest elpusztíthatatlan életakarátának a legszebb bizonyítéka. A szépművészetek kedvelői valósággal dúsok lehetnek a város kiállításokban. A Szépművészeti Múzeum a finn-ugor kiállításnak adott helyt, a Mezőgazdasági Múzeumban pedig a kísérlet-ügyek (közellátási) kiállítása tekinthető meg. A Műcsarnok az olasz hadbavonult művészek kiállítását mutatja be, de ezenfelül a többi kiállítási termekben is zajlik az élet, magyar és külföldi képzőművészek, festők, szobrászok mutatják be reprezentatív műveiket. A muzika rajongói is könnyen csinálhatnak programot. A Károlyi-kertben, az Erzsébet téren, a Városligetben, a Várkert kiokszban és a Hungária Parkban egymást követik a szabadtéri hangversenyek, az Operaház is teljes üzemmel dolgozik. De nyitva tartanak az összes budapesti színházak is, sőt számuk szaporodik a most nyíló úgynevezett nyári színházakkal. A pesti sportélet kapujára is ki lehet akasztani a táblás hazat. Június 13-án és 14-én bonyolítják le a főiskolai atle-

## DEBRECZEN 1. OLDAL 1943 VI. 11.

तिकai bajnokságokat, 26-án és 27-én az evezős sport hívei gyönyörködhetnek a nemzetközi nagy regattában. 13-án a svájci és a magyar válogatott kerékpárosok mérkőz össze ardiéket. Labdarúgásban a bajnoki szezon izgalmas finisének legérdekesebb mérkőzése kerülnek lejárásra. 29-én lesz a magyar Kupa és a Corinthian díj döntő mérkőzése. Ökolívásunk kiemelkedő eseménye lesz 13-án és 14-én az Országos Vidéki Bajnokság, míg 26-án a spanyol-magyar nemzetközi mérkőzés ígér friss izgalmat. A tennisz, a torna és az úszósport publikuma is bőven jut eseményekhez. Természetesen megnyílt júniusra minden úszoda és strandfürdő. Nyitva tartanak a múzeumok. A hajózási társaságok a helyi hajójáratokkal Pestkörnyékre, termesztosókkel pedig egész Esztergomig haladó hajókirándulásokat tesznek lehetővé. A Pestre érkező vidékieknek egyébként bármilyen szóbeli vagy írásbeli felvilágosítással és ismertetővel Budapestről és a vidéki városokról díjmentesen szolgál Budapest Székesfőváros Idegentoralmi Hivatala, V. D. ak Ferenc utca 2. Telefon 181-349. és 181-213.

## KÖZGAZDASÁG

### Mennyit tarthat vissza a termelő a lenyírt gyapjuból

Az illetékes anyag-gazdálkodási tényezőknél tudomására jutott, hogy az iparügyi miniszteri rendelet, amely a kötelező gyapjútermelés beszolgáltatásáról intézkedik, egyesek félreértették.

Ezzel kapcsolatosan illetékes helyről a következő közlésére kértek fel bennünket.

Az iparügyi miniszteri rendelet értelmében lenyírt gyapjuból csak a termelő tarthat visszából a maga és családtagjai, valamint alkalmazottai által való felhasználás céljára megfelelő gyapjúmennyiséget, azaz öt birkáról lenyírt gyapjúmennyiséget. (5 drb bundát), de legfeljebb 7 kg zsíros, vagy 4.2 kg (mosott, usztatott, kézzel

mosott gyapjút, vagy ha háztartásában rajta kívül négyenél több személy családtag alkalmazott, minden további személy után még egy-egy birkáról lenyírt gyapjúmennyiséget (egy-egy bundát), de legfeljebb személyenként 1.4 zsíros, vagy 0.8 kg mosott usztatott kézzel mosott gyapjúmennyiséget, aki az 1941. évet megelőzően is házilag dolgozta fel a saját-maga által termelt gyapjút. Ott, ahol a gyapju házi feloldozása az 1941. évet megelőzően nem volt szokásban, a lenyírt gyapjúmennyiségből visszatartani semmit sem szabad, hanem az egész gyapjúkészletet a Futurának, illetve a Futura igazolt bizományosainak kell beszolgáltatni.

### Meghívó

A Kiss Testvérek Bőrgyára Rt. 1943 június hó 20-án délelőtt 10 óra 30 perckor Debrecenben a társaság irodahelyiségében (Vágóhid utca 3. szám alatt) tartja 1942. évi rendes közgyűlést, amelyre a tisztelt részvényeseket ezúton hívja meg az igazgatóság. Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1942. üzletéről. 2. Az 1942. évi zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása és határozathozatal az igazgatóság és fel-

ügyelőbizottságnak adandó felmentvény tárgyában. 3. Az igazgatósági tagok választása. 4. Felügyelőbizottsági tagok választása és azok tiszteletdíjának megállapítása. 5. Esetleges indítványok. — Figyelmeztetés: A zárszámadások és azok mellékletei a társaság irodahelyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Azon részvényesek, akik szavazati jogukkal élni óhajtanak, kötelesek részvényeiket 4 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztárára letétbe helyezni.

## SPORT

### Moreyon, a néger boxoló magyar állampolgár akar lenni

#### Vasárnap Debrecenben szerepel

Európaszerte ismert hivatásos ökolívívók vasárnap mutatkoznak be Debrecen sportkedvelői táborának. A rendezőség számlítása szerint 14-16.000 néző fogja Debrecenben végignézni a bemutatót, amelynek például Győrben 6000, Szombathelyen 10.000 nézője volt. A rendezőség mindent elkövet, hogy a közönség megelégedését kielégítse. Tanamár és Moreyon

menetése lesznek. Moreyonról egyébként érdekességként fel-említjük, hogy már két éve tartózkodik Magyarországon, magyar állampolgár akar lenni és magyar leányt akar feleségül venni. A csokoládébarana fenomen egyébként művelt is: öt nyelven beszél, magyarul is. Tasnády József rendező irodájától nyert értesítés szerint Moreyon pénteken érkezik az Árpáddal. A végleges összeállítás ez: Cheo Moreyon—Tanamár, Konkoly—Rego, Deli—Bernando, Karácsi—Kubinnyi párok lépnek szorítóba. A változás tehát csak az, hogy a Papp—Trummer pár helyett a Karácsi—Kubinnyi pár jön Kubinnyi

Nagy érdeklődésre tart számot a Deli-Bernardo találkozó. Bernardo francia bajnok, Deli váltósúlyú magyar bajnok. Jégyek a már megjelölt helyeken mérsékelt számban még kaphatók.

### Befejeződtek a tekebajnokságok a Pénzügyi Kuglizóban

A Pénzügyi Tisztviselők Tervező és Sport Egyesületének rendezésében közel hat hétig tartottak Debrecen sz. kir. város terek között egyéni és csapatbajnokságai. A mai napon fejeződtek be úgy az egyéni, mint a csapatversenyek. A versenyek eredménye a következők:

**Egyéni váltott tarolós:** 1. Molnár Sándor Pénzügy, 107 fa. 2. Legeza Gergely Szárnyas, 90 fa. 3. Kiss Elek Szárnyas, 86 fa.

**Egyéni tarolós versenyben:** 1. Molnár Sándor Pénzügy, 125 fa. 2. Szabó János Szárnyas, 98 fa. 3. Vitéz Dely Sándor Pénzügy, 98 fa. (holtverseny).

**Egyéni teli verseny:** 1. Kasza István Dohánygyár, 189 fa. 2. Molnár Sándor Pénzügy, 174 fa. 3. Vitéz Dely Sándor Pénzügy, 167 fa.

**Egyéni alakzat verseny:** 1. Kiss Elek Szárnyaskerek, 106 fa. 2. Molnár Sándor Pénzügy, 104 fa. 3. Farago Gábor Szárnyaskerek, 91 fa.

A verseny a legnagyobb eredményeket hozta, melyek az országos viszonylatban is igen előkelő helyezést biztosítanak a csapatnak.

A mai napon az egyéni vigaszverseny indult meg, melynek az ad érdekessége, hogy abban nem indulhatnak a most fentebb felsorolt bajnokok. A bajnokok az ügyvezető bajnokok versenyében mérkőztek össze erejüket, melyre a rendező egyesület igen szép tiszteletdíjat adományoz.

A vigaszversenyre K. Báthory László óranagykereskedő, debreceni, Hunyadi u. 11. szám alatti lakos igen szép órát, mint tiszteletdíjat adományozott, melyért a rendező egyesület ezen helyen mond köszönetet. A vigaszversenyek folyó hó 19-én zárulnak és azután már csak az ünnepélyes záró ünnepségek következnek.

A csapatverseny eredményeit a legközelebbi számunkban közöljük. (Ps.)

A DVSC csütörtökön a szokásos edzéssel készült a vasárnapi mérkőzésre. Mivel a játékosok vasárnap a fáradság jeleit voltak észlelhetők, az edzés valamivel enyhébb volt, mint vendesen szokott lenni. A csapatban mindenki egészséges, így változásra nincsen kilátás. A felállítás tehát minden valószínűség szerint a következő lesz: Keskeny - Csokai, B Nagy - Tisza, Mester, Zilahi Komlósy, Szabó, Szilágyi, Serfőző, Sidlik. A játékosok nagyban fogadkoznak, hogy kiközösöülnek a vasárnapi csorbát és kiadós versengéssel küldik haza a BVSC egyébként jöképességu csapatát.

Nem lesz Mór a DVSC edzője. Az elmúlt napokban a fővárosi sportsajtóban ismét olyan hírek jelentek meg, mintha a DVSC-ban edzőváltás készülne s az új edző Mór János a Szolnok jelenlegi edzője, a régi híres debreceni játékos lenne. Az esettel kapcsolatban megkérdeztük Kántor intézőt, aki határozottan megcáfolta, hogy bárminemű tárgyalásokat is folytatnának Mórval. - Szó sem volt Mór szerződéséről - mondotta. - Palotás edző munkájával meg vagyunk elégedve s bizonyosak vagyunk benne, hogy amint a csapatot sikerül neki bevezetni az NB I-be, akként ott is meg fogja állni a helyét. Különbösen is úgy tudom, hogy az elmúlt vasárnap Mór éppen azért tartózkodott Győrött, mert az ETO vezetőivel folytatott tárgyalásokat. Könnyen lehetséges tehát, hogy Mór az ősztl kezdve már az ETO edzője lesz.

**Örökragadó lesz vasárnap.** A Ferencváros és az Újpest csapata csap össze egymással a bajnoki pontokért az Ulói úti pályán. Mindkét csapat nagyban fogadkozik, hogy megnyeri a mérkőzést. Az esélyesebb a Ferencváros, annak ellenére, hogy Zsen-geller és Szusza Szófiában jó teljesítményt nyújtott. Az NB I-ben még a következő mérkőzések lesznek: Törökvs-Kolozsvár.

Csepel-Kispest. Elektromos-Ujvidék Szolnok-Gamma, Haladás-SalBTC, DIMÁVAG-Szeged, Nagyvárad-Vasas.

A DVSC-BVSC mérkőzés fél 6 órakor kezdődik a Vasutas stadionban. Előtte fél 4 órai kezdettel a Nyilastelepi Törökvs-Ny. VSC if. kerületi ifjúsági bajnoki döntő mérkőzés lesz.

Darai Béla, a kiváló debreceni öklívívó, ma este a Sportcsarnokban a Szolnoki LE színeiben szerepel a BTK ellen. A debreceni öklívívó igen jó formában van s szereplése elé nagy bizalommal nézhetünk.

A levante labdarugó válogatott szombaton reggel indul Kolozsvárra. Tizenöt játékos és három vezető kíséri a csapatot, mely a következő összeállításban játszik az erdélyi fővárosban: Retzer, Kovács, Homola I., Pintér, Nagy, Figula, Kökövits, Bandár, Zacsék Fejér, Balla. Tartalékként utazik a csapattal: Bartha, Homola II., Nyiregyházy és Györfly.

itt a tenisz ranglista. A napokban állították össze a debreceni tenisz ranglistát s a férfiaknál a sorrend a következőképpen alakult: 1. Csongár Árpád 2. gr. Nyáry József, 3. dr. Rudolfy Imre, 4. Arday Aladár, 5. Csongár Almos, 6. László György, 7. Leóvey Szabolcs 8. Kesztlyus K., 9. dr. Csomor Gyózó, 10. dr. Varga Ottó. A nőknél a helyezési sorrend a következő: 1. Dárkó Irenke, 2. Boross Agnes, 3. v. Kovácsy Lajosné, 4. Papp Judit, 5. G. Szkenzerovits H. 6. Kiss Éva, 7. Tankovits Katalin.

A számtári nagy atletikai versenyen, melyen az ország élvonalbeli atletái is indulnak, Debrecenből a DEAC és a DVSC részéről is sokan indulnak. Különösen szép eredményeket várunk Töröstől, dr. Illyestől és dr. Boda Ferentől.

Nemetszámban a napokban bonyolították le a német tornász-bajnokságot és annak győztese Göggel lett 192 ponttal. Második Wied I. harmadik Wied II. - A Passauban megtartott versenyt tizenöt ezer ember nézte végig.

A kolozsvári tornászversenyre, a debreceni tornászok közül a DTE férfi és női csapata, valamint a DEAC férfi csapata indul. A férfiak a Mátyás-kupáért, a hölgyek pedig az első ízben kiírt Szilágyi Erzsébet vándordíjért küzdenek. A versenynek nagy jelentőséget ad az a tény, hogy ép Mátyás-évében kerül lebonyolításra. A DTE férfi csapatát Tóth Lajos, Réthy és Papp képviseli, míg a női csapatban Galaczy Katalin, Kapussi Julia, Kiss Mária és Tóth Magda kapott helyet. A DEAC csapatát a nagy erőpróban Hajdú Gyula, Vermes László és Balla Tibor képviseli. A debreceni tornászok szereplése elé nagy reményekkel nézhetünk.

Felkérem a D. Villanygyár labdarugó játékosait, hogy a mai edzésen minél nagyobb számban jelenjenek meg, mert pünkösdi első napján az I. Ernhályfaiván, a II. pedig Hajduböszörményben szerepel. Pünkösdi másnapján szintén szerepel a csapat, mert Hajdúnánásról kaptak meghívást Minden játékos okvetlen jelenjen meg. - Intéző.

**Debreceni LE-MÁV LE 10:0.** Dohánygyári pálya. Az erősen tartalékosan felálló debreceni mávisták a telkes és gólratörő városi leventéktől súlyos vereséget szenvedtek. A gólokat Nagy J. (6), Szilágyi (3) és Baglyos lökték.

Tegnap tartotta a felsőtiszai kerületi játékvézetőtestület tisztújító közgyűlését. Az ülésen dr. Thomas Henrik udvözölte a megjelenteket és vázolta a kerület munkásságát a távollévő elnök helyett. Ezután megválasztották az új OSK kerületi kiküldötteket, Debrecenből Auer Kálmánt és Karsay Gusztávot, míg Nyiregyháza-ról Egressy Lászlót választották meg egyhangúan.

A pünkösdi főiskolai atletikai versenyen a DEAC részéről Korompay a 100 és 200 méteres síkfutásban, Berta a távol- és hármasugrás, Kovács pedig a 400 méteres síkfutásban indul. A DGASE részéről Bodnár a rúdugrásban, Tóth Miklós pedig a távolugrásban indul. Korompay, Berta és esetleg Bodnár szerepelhet igen jól. A csapatot vitéz Hadházy Dező egyetemi testnevelési tanár kíséri a fővárosba.

Elhatározott a DEAC atletáinak válsága, mert már a tegnapi nap folyamán feladták a kért verseny igazgatóknyvet és így vasárnap és

hétfőn a főiskolai versenyen már jogérvényesen szerepelhetnek a debreceni egyetemisták.

**Járásli levante sportbemutató lesz Pünkösdi második napján** Büdsszentmihályon. A büdsszentmihályi levante Rátónyi Sándor vezetésével készülnek a nagy bemutatóra, aki az utóbbi időben ott a sportéletet igen nagy mértékben fellendítette. A bemutatót különösen érdekessé teszi az, hogy azon több neves atléta is részt vesz. Így Szabó Miklós, a többszörös magyar és európa-baj-

nok. Gyenes, Vadas dr. Jász és a debreceni Kapros dr. A bemutatóra Lovas Antal, az egykori „csoda” távfutó 4 nap alatt Budapestről Büdsszentmihályra fut. Lovas Debrecenben is keresztül halad Vasárnap délután 5 és 6 óra között fog érkezni a vármegyeháza elé.

Kapros dr. vasárnap Szatmárnémetiben az ottani vasútasegység által rendezett országos atletikai versenyen vesz részt. Magas- és távolugrásban fog indulni.

### Szerkesztői üzenetek

„Egy debreceni kislérlő.” Levelének értékes fejtegetését illetékes helyre küldtük el. Abban teljesen igaza van, hogy a tejelő teheneket védeni kell és magasabb árat biztosítani a fogyasztóknak és hasas teheneinek. A tehénállományt veszély nem fenyegeti, a kevés tej adó tehenekre is szüksége van a köze-nek.

## APRÓHIRDETÉSEK

### NYOMOZÓ IRODA

JANOSY magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág u. 21. Telefon: 23-78. 1090 8. 9.

KOSZTOLÁNCZY magánnyomozó megfigyel nyomoz, Lorántffy u. 19. 727 6. 30.

GALOCSY legelső nyomozó irodája országosan ismert, Zöldfa u. 3. sz. telefon: 28-72. 1931 9. 3.

### ALKALMAZAST nyír férfi

FODRÁSZ tanulónak, leányt, flüt felvez. Biró, fodrász, Piac u. 58. 806

FODRÁSZSEGÉDET és tanulót felvez. Biró, Deák Ferenc u. 26. 805

KIFUTÓT keresek azonnalra. Volentik, Piac u. 38. 808

MŰSZAKI tanulót, középiskolával, jó fizetéssel felvezünk. Műszaki Társaság, Hunyadi u. 17. 1569

MAGYARSZABÓ segédek felvételnek Obocsk, Baranyi u. 12. 1570

KOCSIS, bentkiszalt felvételnek, Barna u. 3. 786

### ALKALMAZAST keres férfi

GÉPESZ cséplésre és javításra ajánlkodik. Pleyer, Tisza internátus, Debrecen. 759

### ALKALMAZAST nyír nő

NAPSZAMOS lányok és férfiak felvételnek, Augustza Sanatórium, konyha, 1528

KISZOLGÁLSBAN járta leányt, vagy tanuló, segédek felvezek. Szentesi Ferenc, Simonffy u. 2. C. 1598

HURIPARBAN, heti fizetésre, állandó munkára komoly munkások felvételnek, Lakfalvi, Kétmalom u. 10. 1554

GYAKORLOTT papírzacsokragasztónát felvez Breuer, Csapó u. 13. 1581

KISZOLGÁLÓ leányt keresek azonnalra, Volentik, Piac u. 38. 809

### ALKALMAZAST keres nő

FIATAL elvált asszony, magános, idős nőhöz, vagy kis családhoz mindenesnek elmenne, helybe, vagy Pestre, Orozsné, Kandia u. 15. 1587

### HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

ÜGYES szobalány, éves bizonyítvánnyal keresetik azonnalra, Csapó u. 21. sz. 1496

MINDENES szakácsnót keresek parketthez értő, megbízható, jó bizonyítvánnyal jelentkezzen, Lajos király-tér 7. sz., vagy Poroszlay út 16. sz. 791

BENTLAKÓ, vagy bejáró mindenes felvezek, Homokkert Bujdosó u. 34. kocsmá. 1514

SZORGALMAS, rendes leányt június 15-ére felvezek Bethlen u. 4. 1513

ÜGYES bejárónót azonnal felvezek, Kovács MÁV intéző, Nagyvárad u. 13. 1593

HÁROMTAGU család hoz idősebb, főzéshez értő mindenes felvezek, azonnalra Péterifa u. 19. Loykó 1580

BEJÁRÓ háztartási alkalmazottat azonnalra felvezek, Radó, Széchenyi u. 11. 1558

ÜGYES bejárónót felvezünk, Lorántffy u. 17. 803

### AJANLAT

MIELETT arany, ezüst, briliáns ékszeret eladja, mutassa meg Szececsényi óra- és ékszerkereskedőnek, Sas u. 2. 1857 8. 25.

CIAOZ vizsgái, zsi-zsikeitenti teljesítségét Kiss, Meiusz-ter 7. Telefon: 14-30. veres-templomnál 606 11 4.

ARANYAI ezüstneműt ékszeret, napi áron vesz Lakacs Sandor, Piac u. 56. 209. 8. 2.

SZAPPANNAK vaio zsi-zsirt szappanra oecserelék Pál János szappanmester, Köcskei u. 8. 634. 11. 19

CIAOZTASSON Csala cianozo valaital. Lakasvizsgálatok tele lösséggel Rakoczi u. 9. telefon: 14-27. 631 1. 1.

HASZNALI orakát veszek, javítok eladok. - Schifmann vendég u. 1. kisállomasna. 1792 1. 3.

ÖNKÉNTES URAK! Egyenruhára tiszta lenvászón érkezett. Fedges, Kálvin-tér 19. 1870 8. 5.

SZÖRME bundákat javítok alakitok, festek. Veszek eladok Kovary szücsmester püspöki pa lota 1. 31. 593 1. 31

KERÉKPART varrógépet gramofont, szak szerűen javit Roboz és Hamer, Piac u. 8. 545 8. 12.

TÖRÖTT gramofon lemezért 2.20-át fizetek. Villanykörte csere 30 f. Biró Hunyadi u. 22. 739 7. 3.

LEGOLCSOBAN kifogástalanul fest, tisztít, Weisz kelmefestő Arany János u. 29. 1900 vv.

### KERESLET

TOLLAT legmagasabb napiárban vesz Hangya tollgyűjtő telep, József kir. herceg u. 71. 1497

VADÁSZPÜSKÁT keresek megvételre Cim a kiadóban. 1579

### ELELMISZER, ITAL

ELADÓ 100 liter delevar bor, 25 literenként is, két keményfaagy, 1 éjjeliszekrény. Wesselényi u. 85. 1594

### NYARALÁS

NYARALNI VINNÉK Balatonra csak délelőtti könnyű háztartási munka (takarítás, esetleg főzés) ellenében, szerény, szorgalmas, alkalmazkodó fiatal leányt, vagy asszonyt. Cim a kiadóban. 1592

NYARALÁSÉRT házi munkában segít, kisérlőnek megy. keresztény úrléány. Cim a kiadóban. 1561

### BUTOR

NINCSEN fényes kirakatkunk, minden outort oicson adunk, Piac u. 71 udvarban Brilline. 441 6. 30

HÁLÓSZOBÁK konyhabútorok, szezonok oicso áron, Lócsy bútorüzlet, Eötvös u. 66. 1425 8. 20

FIGYELEM, saját készítményű, modern konyha berendezések, festett hálósobák, kombinált szekrények, oicso áron. Arany János u. 1. udvarban. 758

HASZNALT bútorokat, irodai berendezést, wert-heimkasszát, üzletberendezést, magas áron veszek. Veró Csapó u. 10. 1971 6. 30.

EGY komplett háló, elköltözés végett sürgősen eladó. Megtekinthető mindennap félá-7 óráig Botond u. 7. 1552

### ATADÓ ÜZLET, VENDEGLŐ

RŐFÖS és készruha üzlet, forgalmas helyen árúval berendezéssel átadó, vagy közreműködéssel társat keresek. Cim a kiadóban. 794

### LAKASCERE

KETTOSZOBAS régi bérű minden komforttal (viz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellátott lakásomat elcserélném ugyancsak kerti három, vagy 4 szobás, komfortos lakással. Cim a kiadóban. 1462 vv.

ELCSERELNÉM szoba konyha, kamarás lakásomat, kamara nélkülülve is. Homok u. 37. sz. keresztépület. 1590

### KIADÓ LAKAS több szobás

HAJDUSZOBOSZLÓN a „Mária-lakban, a strandfürdő közelében szép szobák kiadók. - Deák Ferenc u. 3. 1578

### BUTOROZOTT SZOBA

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba kiadó. Püspöki palota, 1. kapu, II. em. 5. 1586

BUTOROZOTT szoba 2 személyes, elsőrendű úri ellátással kiadó. Telefon 24-88. sz. 810

### ELVESZETT

VASÁRNAP a DEAC pályán valaki elvitte sőtétzürke velur kalapom kesztyűm. Az illetőt kérem, mivel az csak tévedés lehet, hozza vissza a DEBRECZEN kiadóhivatalába, mert tévedni emberi dolog. 1485

### HASZNALT RUHA - CIPŐ

ELADÓ férfi ruha, vékony alakra, Piac 77. sz földszint 2. 804

ELADÓK: női cipők, női ruhák, 2 alacsony fehérnemű szekrény, használt torontali, perzsa-szőnyegek Batthyány u. 1599

### INCOSAG VETEL

HASZNALT bútorokat irodaberendezést, wert heimkasszát, üzletberendezést magas áron veszek. Veró Csapó u. 10. sz. 1971 8. 5

### INCOSAG ELADÁS

BETEG TOLOKORNA Minden kenvelmet oicso tositó gumu kerekü tegtoókocskit minden formában kaphatók ingosagkozvetitoben rendokü berpalota 1220 1. 16

ABROSZOK, horgolt ágýteritő eladó Gyolcsos u. 4. István útból nyílik. 1575

### GAZD. ESZKÖZÖK

HOLLANDI borsúrot, jókarban levőt keresek megvételre. Cimét a kiadóhivatal pénztárnál kérem leadni. 1994 vv

BORSZÚROT Zeits-félt, jókarban levőt kerpénztárnán leadni. 1993 resü megvételre. Cimét kért a kiadóhivatal

JÓÁLLAPOTBAN levo járgányos szecskavágó keresek. Cimét a pénztárnál kérem leadni. 1275 vv

MEZOGAZDASÁGI gépeket, eszközöket, alkatrészeket elad, vásárol vitéz Nagy János, Hatvan u. 41. 1565 9. 1.

JÓÁLLAPOTBAN levo használt ötos, esetleg hatos ekét, háromlevelű magtakaró boronát veszek. Cimét a kiadóba. „Gazdasági” jellegre. 1595

INCATLANT KERES MEGVÉTELRE

VENÉK 4-6 szobás beköltözhető komfortos úri villát, vagy családi házat belvárosban vagy villanegyedben. - Ajánlatot kérek dr. Hancser Ervin névre, központi egyetem portáshoz. 1512

ELADÓ HAZ

BELVÁROSBAN családi okok miatt potom 40 ezer pengőért sürgősen eladó jövedelmező ház, háromszoba, fürdőszobás és három rendbeli egy szoba, konyhas lakással, Nagy Sándor ingatlanirodájá. 1583 u. 27.

TÖCÖSKERT Méhes u. 3. sz. ház eladó. gazdálkodónak is alkalmas. 1592

ELADÓ FÖLD

ÁLOMZUGON 89 h. búzatermő tanyával eladó. Deseó, Kigyó u. 39. 1559

NYOLC ES FÉL hold szőlő gyümölcsös, épíletekkel, villamoshoz fél órára, aszfalt út, eladó Deseó, Kigyó u. 39. 1560

### ELADÓ ÁLLATOK

BARÁNYOK pünkösdre megérkeztek. - Kovács, Mester u. 29. 1589

Szerkesztőért felelős PÁLFI JÓZSEF

Kiadásért felelős IFJ. SZICETHY GYULA főszerkesztő-igazgató

Kiadja és nyomja a TISZANTULI KÖNYV LAPKIADÓ R. T.

Felolós nyomdai igazgató SZICETHY KAROLY